

TIKĖJOME IR PASITIKĖJOME

Dr. Leonas Milčius

Kiekvieno darbo pradžia yra jaudinanti ir įsimintina. Ar imtum baltą popieriaus lapą, ar liestum pavasarį žemę, ar pirmą kartą ant rankų pakeltum kūdikį, žinai darbų pradžios prasmę, tikiesi gražaus rezultato ir tyro džiaugsmo. 1988-ųjų Lietuva nebuvo tik baltas popieriaus lapas ar bejėgis kūdikis. Tai buvo atgimstanti pavasarinė žemė, išsivaduojanti iš sąstingio, laukianti saulės šilumos bei žmogaus rankų. Ir viso to buvo. Buvo dangaus šilumos, buvo tūkstančių tūkstančiai lietuvių rankų, spinduliuojančių akių bei šviesių veidų. Tūkstančiai žmonių su meile sutiko sugrįžtančią trispalvę, Vinco Kudirkos "Tautinę giesmę", šuoliuojančią žirgą su drąsiu raiteliu, skelbiančiu apie VALSTYBĘ – nepriklausomą, laisvą, savą.

Kaip artojas net žiemos metu girdi savo žemę, taip ir tauta visada trokšta savo valstybės – savo namų, kuriuose galėtų jaustis saugiai, galėtų augti ir turėti ateitį. Dėl to nereikia klausti, kodėl tada taip sutartinai buvo siekiama laisvės. Jos visada buvo ir bus trokštama. Ir ne vien dėl sotesnio kėsnio, saugesnio kampo, bet dėl natūralios – tautinės paties žmogaus prigimties.

Daugelis iš mūsų esame gimę ir augę okupacijų laikotarpyje. Todėl savo laisvos valstybės anksčiau nepažinojome. Tik vyresniųjų pasakojimai ir drąsus laisvajame pasaulyje gyvenančių kraštiečių žodis buvo lyg beldimasis į pačią širdį. Siek tiek praskleista tikroji istorija, išlikusi turtinga ir įvairiapusiška savojo kultūra sukūrė bei visą laiką puoselėjo viliojančią ateities krašto viziją, kurioje nebuvo vietos svetimos kalbos vyravimui, svetimam armijai, svetimam tvarkai. Bet buvo joje tiek daug erdvės tautos garbei, išdidumui, lietuviškumo vertei. Taigi niekada nebuvo vien baltais ar rožiniais popieriaus lapais. Buvome istorijos nebaigtais prirašyti lakštais, kuriuos turėjome ir turime užpildyti patys. Savo protu, savo darbu ir, jeigu reikės, savo krauju.

Po 1988 metų liepos 9 d. surengto pirmojo masinio mitingo Vingio parke, kuriame garsiau negu žodžiai kalbėjo visa jūra prasiskleidusių trispalvių šilko, būtinybė kurti Sąjūdžio grupes ir būti kartu tapo lygiai tokia pat svar-

bi, kaip kvėpuoti. Pasijutome tikrais žmonėmis. Kai liepos 11-osios popietę bendradarbių, buvusi Sibiro tremtinė Laura Janušauskienė pasikambino ir užklauso, ar nereikėtų institute įkurti Sąjūdžio grupę, jau galėjau pasakyti:

– Grupė jau yra. Ar sutinki joje būti?

Ir ji buvo kartu su savo vyru, taip pat buvusiu tremtiniu Jonu Janušausku. Vien tą dieną iš 15 bendradarbių susidarė pirmoji Kauno rajone Lietuvos persitvarkymo Sąjūdžio Raudondvario iniciatyvinė grupė, kuri vėliau, liepos 19 d., padedant Valdui Katkui, dar Kauno architektų namuose pagal Kauno mieste įsikūrusių Sąjūdžio grupių eiliškumą buvo užregistruota 14-uoju numeriu. Po kelių mėnesių jos narių skaičius išaugo iki 91.

Nepakanka tik suburti grupę. Dar svarbiau buvo konkretus ir prasmingas darbas. Neatsitiktinai savo veiklą pradėjome nuo Raudondvario kapinių tvarkymo. Tai buvo ne tik pagarbos ar dėmesio išreiškimas išėjusiems, tarp kurių buvo ir primiršusių. Tai buvo prisilietimas prie praeities, savo istorinių šaknų. Žmogaus būties prasmės pajutimas. Daugelis pirmą kartą tada išgirdo Raudondvario kapinėse palaidoto Lietuvos generolo Galvydžio gyvenimo ir žūties istoriją.

Daug tų šviesių darbų ir išpūdingų "pirmą kartą" buvo. Tų pačių 1988 metų lapkričio 13 d., vykstant Sąjūdžio Seimo pirmajam susirinkimui, virš Raudondvario pilies iškilmingai buvo iškelta trispalvė. Sąjūdžio grupės archyve liko Birutės Žilienės perskaityti žodžiai apie vėliavos spalvas – takus:

"Pirmas takas

– geltoniausias.

[rugių geltoną saulę,
į vaikučio purią galvą,
į geltoną pienės pūką,
į jaukių namų ramybę.

Antras takas

– pats žaliausias.

[giras, kur vilkas staugė,
kur lietuviai priešą kirto,
kur ant kalno pušys auga,
tokios tvirtos,

tokios liaunos.

Trečias takas

– skausmo takas,

ryto saulei netekėjus,
kai ramiai lietuviai miega,
skausmas tyliai juo praeina.
Ir nueina, kad daugiau
nesikartotų,

kad negeltų, neskaudėtų".

Ne visada praeidavo. Bet tada buvome nepaprastai vieningi. Visi kartu laikėmės, visi kartu džiaugėmės, visi kartu sunkią valandą gedėjome. Daug vėliau, prie Aukščiausios Tarybos ne po vieną, o dešimtys Sąjūdžio bendražygių atvykdavo iš Kauno ir Kauno rajono. Ir tada atrodė, kaip viskas tvirta ir tikra. Reikėjo tik pakviesti ir žmonės ėjo, dirbo, aukojo. Ar ažuolų sodinti, ar į Baltijos kelią, ar Sąjūdžio spaudai platinti – visiems darbams užteko žmonių.

1989 metų birželio 14 d. Raudondvario bažnyčios šventoriuje buvo pastatyti brolių Sigitu ir Arvydu Abromavičiumi sukurti trys simboliniai kryžiai, skirti žuvusiųjų tremtyje atminimui. Tų pačių metų spalio 22 d. buvo perlaidoti Raudondvario apylinkėse žuvusių ir nukankintų rezistencijos kovotojų palaikai. Jiems atminti pastatytas iš nerūdijančio plieno pagamintas kryžius, paminklinis akmuo ir paminklinė plokštė. Kadaise šiukšlėmis apversta vieta tapo gražiai prižiūrimomis Rezistentų kapinėmis.

Nuo tų didelių ir gražių darbų pradžios jau praėjo dešimtmetis. Pasikeitė ne tik laikas, aplinka, bet ir žmonės. Visai bandoma įvertinti Sąjūdį, klausiti, ką jis davė. Tai pats absurdiškiausias klausimas. Derėtų klausiti, ką mes davėme vienas kitam, nes Sąjūdis ir buvome mes visi. Tada niekas neklausė kur tu buvai vakar, o buvo klausima, ką gali padaryti šiandien. Tada niekas neaukojo 10 rublių, kad šiandien gautų 100 litų. Niekas ir nepagalvojo, kad gal ir ginsiu Jurgius, Sitkūnus, Televizijos bokštą, Aukščiausiąją Tarybą, jeigu man grąžins visą žemę, gausiu personalinę pensiją ar gerą vietą. Visa tai iškilo daug vėliau. Bet ne tai šiandien norisi prisiminti.

Sąjūdžio savoka nėra abstrakti. Man ji visada siejasi su audringais virš šešių šimtų Sąjūdžio grupių įgaliotinių susirinkimais Kaune, radijo gamyklos "Šilelio" salėje, kiekvienu nauju ir drąsiu žodžiu, nauju laikraščiu, Sąjūdžio Seime priimtu dokumentu ir tikraisiais Sąjūdžio šaukliais bei riteriais: poetais Sigitu Geda bei Justinu Marcinkevičiumi, pačiais šviesiausiais mokslo ir kultūros žmonėmis – profesoriais Vytautu Landsbergiu, Alfredu

Paminklas Kalvarijos miestelio (Marijampolės raj.) centre

AŠ – ČIA

Teresė Rubšytė-Ūksienė

Mažyte mano, Lietuva,
Nuo amžių Tu – pagairėjų vėjų.
Per Tavo širdį žengdama
Europa Azijon skubėjo.

Ir iš Rytų pulkų pulkai
Tave gležnutę spardė, trypė...
Kentėjai daug, bet nežuvai
Naguos plieniniuose grobikų.

Tavieji sūnūs – sakalai
ir dukros – gulbės skaisčios
Nelaisvės gėlą taip dažnai
Širdies krauju vis laistė.

Laisva Tu vėl, mana šalie,
Pripildyk meile širdis!
Tegu visi tave mylės –
Juk tavo balsas girdis:

– Aš čia, prie Nemuno krantų,
Prie Baltijos putotos.
Ir liksiu amžiams, jei kartu
Visi kaip broliai stosit.

"Eilės mane lydi nuo jaunystės dienų. Nenuitdė jų nei kamerų grotos, nei šalti Sibiro vėjai, nei tolimosios Šiaurės baltosios naktys nelaisvėje, nei patirtos kalėjimuose nužmoginimo patyčios. Poezija teikė draugams viltį ir augino sparnus skrydžiui." (Iš buvusios politikalnės ir tremtinės Teresės Rubšytės-Ūksienės laiško redakcijai)

Smailiu, Vaidotu Antanaičiu, Kazimieru Antanavičiumi, kiek vėliau pažintais ir tapusiais kolegomis – Zigmū Vaisvilu, Kazimieru Uoka, Sauliumi Griciumi, Kazimieru Motieka, Zita Šličyte, Birute Valionyte, Vidmantu Povilioniu, Audriumi Butkevičiumi, Česlovu Stankevičiumi, Mečislovu Treiniu ir daugeliu kitų. Šiandien kiekviena šia pažintimi džiaugiasi ir didžiuojasi.

Šių metų gegužės 23 d. rajoniniame "Tėviškės žinių"

numeryje žurnalistas Zenonas Mikalauskas, lyg kaltindamas kai kuriuos žmones, stovėjusius Sąjūdžio pradžioje, savo straipsnį pavadino "Ažuolai vijokliais virsta...". Tiesa, jis toliau teisingai pažymi, kad tikri azuolai negali virsti vijokliais, kaip ir vijokliai – azuolais. Bet ir azuolai kartais miršta stovėdami, netgi tokie jauni, kaip Saulius Gricius arba Gintaras Ramonas. Aš kreipiuosi į gerbiamą Seimo Pirmininką, Sąjūdžio (Nukelta į 4 psl.)

Girdėta iš Vilniaus

• **ŠIMTADIENIS.** Prezidentūros darbuotojai birželio 4 d. pasveikino Prezidentą Valdą Adamkų kadencijos šimtadienio proga. Jam įteikta Prezidento vėliava, iki šiol plevėsavusi virš prezidentūros. Vietoj jos iškelta tokia pati, tik nauja vėliava. Prezidentūroje dirba apie 100 žmonių.

• **MINĖJIMAS.** Susipriešinimo nuotaika persikėlė ir į jubiliejinį Sąjūdžio minėjimą. Čia didžiausiais Lietuvos priešais vadinti žurnalistai, mokytojai, o prezidentui V. Adamkui šiandienis "sąjūdis" šaukė "Gėda!" Minėjime nedalyvavo dauguma Sąjūdžio iniciatyvinės grupės narių, pastebi "Respublika". Į Sąjūdžio jubiliejų neatvyko ir premjeras Gediminas Vagnorius, nebuvo matyti jaunimo - prieš dešimtį metų vieno iš aktyviausių persitvarkymo rėmėjų.

• **NUOMONĖS DĖL SAJŪDŽIO LIKIMO.** Lietuvos Sąjūdžio tarybos pirmininkas, istorikas Romas Batūra įsitikinęs, kad Sąjūdis turi išlikti kaip visuomeninė organizacija. Gegužės 30 d. Vilniuje įvykusiame LS suvažiavime R. Batūra sakė, kad Sąjūdis užsiima labai konkrečia patriotinei visuomenei organizacijai būdinga veikla - globoja buvusius partizanų, rūpinasi istorinės atminties išsaugojimu, paminklais, taip pat jaunimo patriotiniu auklėjimu. Suvažiavime dalyvavo per pusę tūkstančio delegatų. Išrinkta šios organizacijos taryba, kurioje - 15 žmonių. Pirmininku perrinktas R. Batūra.

Sąjūdžio iniciatyvinės grupės narys Artūras Skučas, paklaustas, "kur dingio Sąjūdžio idealizmas?", atsakė: "Nėra Sąjūdžio, nėra ir idealizmo. Argi dabartinė organizacija, besivadinanti Sąjūdžiu, yra tautos judėjimas?! Ar jis gali pakviesti visą tautą į mitingą Vingio parke? Ir kokių tikslų? Sąjūdis buvo išsivadavimo judėjimas. O nuo ko ta tebeegzistuojanti organizacija nori išsivaduoti? Patys nuo savęs?"

• **PASKYRIMAI IR RINKIMAI.** Valstybės saugumo departamento direktoriumi paskirtas konservatorius Mečys Laurinkus vakar įteikė Vyriausiajai rinkimų komisijai pareiškimą, jog atsisako Seimo nario vietos. Po pusės metų Panevėžio Nevėžio rinkimų apygardoje vyks rinkimai į Seimą.

Imantas Lazdinis paskirtas aplinkos viceministru - Miškų ir saugomų teritorijų departamento direktoriumi. Išeivijos atstovė, viena iš APPLE kursų sumanytojų Vaiva Vėbraitė paskirta Švietimo ir mokslo viceministre.

• **PRANAŠAVIMAI.** LDDP frakcija turi žinių, kad gali būti pirmalaikiai Seimo rinkimai. Apie nesutarimus su Ministru pirmininku Gediminu Vagnoriumi gegužės 29 d. televizijoje prabilo ir Konservatorių partijos bei Seimo pirmininkas V. Landsbergis. Apie tai kalbėjo naujasis Seimo narys Juozas Bernatoniš. Jis mano, kad tokia padėtis, kaip dabar, ilgai tęstis negali, todėl spėja, jog atsistatydinus dar bent vienam ministru, tvirtinant naują Vyriausybės programą, G. Vagnoriaus Vyriausybė gali nesurinkti būtinos balsų daugumos. Jis sakė nemanas, jog pirmalaikius rinkimus gali paskelbti pats Seimas, todėl ši klausimą teks spręsti Prezidentui V. Adamkui.

• **SKANDALAS PLEČIASI.** Vyksta Vadovybės apsaugos departamento 3-iojo skyriaus veiklos tyrimas. "Lietuvos rytas" teigia, kad dokumentai ir duomenys kompiuteryje, rasti Generalinės prokuratūros Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo skyriaus prokuroro Kęstučio Ragaišio tarnybiniame kabinete, įrodė, "kad kai kurie pareigūnai neteisėtai rinko informaciją apie neliečiamumo statusą turėjusį kandidatą į Prezidentus Artūrą Paulauską bei jo rinkimų štabo narius". Dienraščio teigimu, "slaptosios tarnybos domėjosi ir kitu kandidatu į Prezidentus, dabartiniu šalies vadovu V. Adamkumi". V. Landsbergio teigimu, laikraščiai apsimeta bepročiais ir rašo išgalvotus dalykus, nori visus užkrėsti beprotybe.

• **SAVIŽUDYBĖS.** Grupė jaunų dailininkų vitražistų "Šviesos stygos" kartu su psichologais ir psichiatrais pradėjo akciją "Savižudybė - tai ne išeitis!". Lietuvoje kasmet nusižudo apie 1700 žmonių - po keturis-penkis žmones kiekvieną parą. Dešimt kartų daugiau mėgina nusižudyti. Savižudybių rodiklis Lietuvoje yra aukščiausias iš visų Europos valstybių.

• **EGZAMINAI.** Birželio 1 d. beveik 25 tūkstančiai Lietuvos abiturientų laikė gimtosios kalbos egzaminą raštu. Prieš egzaminą pradžia per Lietuvos televiziją ir radiją visus abiturientus pasveikino Lietuvos Prezidentas V. Adamkus. Daugiau kaip 19 tūkst. abiturientų rašė gimtosios lietuvių kalbos rašinį, daugiau kaip trys tūkstančiai - gimtosios rusų kalbos, beveik keturi šimtai - gimtosios lenkų kalbos ir tik aštuoni abiturientai - gimtosios baltarusių kalbos rašinį. Laikantieji lietuvių kalbos egzaminą raštu rinkosi vieną iš penkių temų: "Žmogus ir gamtos pasaulis lietuvių literatūroje", "Gimtieji namai XX amžiaus lietuvių prozoje", "Religinis jausmas XX amžiaus lietuvių poezijoje", "Nėra pasaulyje kaltų ir nebus jų, yra tik nelaimingieji" (V. Krėvė)", "Ar daug gyvenimo džiaugsmo lietuvių literatūroje?" (Pagal Eltos pranešimus)

Iš visur - apie viską

Algirdas Pužauskas

Gegužės 28 d. Pakistanas paskelbė, jog netoli Afganistano sienos įvykdyti penki bandomieji požeminiai branduolinių užtaisų sprogdinimai. Tarptautinės stebėjimo įstaigos skelbė užregistravusios tik du sprogimus, tačiau tai nekeičia įvykio svarbos. Baltieji Rūmai net 16 dienų stengėsi įtikinti Pakistano vyriausybę, kad ji atsisakytų atominių ginklų bandymų, tačiau to padaryti nepavyko. Amerika, Japonija, Vokietija jau paskelbė ekonomines sankcijas Pakistanui, panašiai, kaip ir Indijai, kuri savo branduolinius užtaisus išbandė gegužės 11-12 dienomis.

Pakistano vyriausybė paskelbė, kad jų šalis tapo branduolinių ginklų savininke. Artimiausiu metu jo karinės raketos bus ginkluotos atominiiais užtaisais. Premjeras Nawaz Sharif paskelbė krašte pavojaus būklę, o šalies prezidentas Mohammed Rafiq

PAKISTANO BOMBA

Tarar pareiškė, jog jis pasirengęs pagal Konstituciją suvaržyti pilietines gyventojų teises ir net paleisti parlamentą.

Žinia apie Pakistano branduolinių užtaisų bandymus paskatino Indijos komunistų partijos atstovą parlamente apkaltinti vyriausybę, esą ji paskatinusi atominių ginklų kūrimo lenktynes Azijoje. Premjeras atsiliepė, kad Indijos bombų išbandymas buvo reikalingas, stengiantis neatsilikti nuo Pakistano. Kaip žinoma, dabartinė Indijos vyriausybė pradėjo savo veiklą tik kovo mėnesį, o branduoliniai ginklai Indijoje kuriami nuo 1958 metų. Abi kaimyninės valstybės - Indija ir Pakistanas dar 1968 metais atsisakė pasirašyti sutartį, draudžiančią platinti branduolinius ginklus. Indija jau 1974 m. išbandė savo gamybos 15 kilotonų atominę bombą, o Pakistano branduolinių ginklų kūrėjai 1987 metais pasigyrė, kad Pakistanas jau turi savo atominę bombą.

Pakistano parlamentas žinią apie penkis bombų išbandymus sutiko su dideliu entuziazmu. Opozicijos vadovė Benazir Bhutto nesidrovėjo priminti, kad atominių

ginklų tyrimai ir kiti paruošiamieji darbai vyko, kai ji buvo Pakistano vyriausybės vadovė. Esą dabartinė vyriausybė tik uždelsė bombų išbandymą, tuo pastatydama Pakistaną į pavojingą padėtį, padidindama Indijos puolimo grėsmę. Pakistane minios šoko gatvėse ir meldėsi mečetėse. Spauda džiūgavo, kad dabar Indija nedrįs pulti Pakistaną, nes jis turi raketų, kurios gali nešti branduolines bombas į priešų teritorijas taikinius, esančius už 930 mylių.

Nors Kinija ir Rusija pasmerkė Indijos ir Pakistano atominių ginklų bandymus, prezidentas Bill Clinton prašė Kinijos prezidentą paveikti Pakistaną, kad būtų susilaikyta nuo bombų išbandymo. Sakoma, kad Kinijos prezidentas bandęs kalbėti su Pakistano vadovais. Kinija yra prisidėjusi prie Pakistano apginklavimo raketomis ir net padėjusi įsirengti plutonio sodrinimo reaktorių.

Branduolinių ginklų gamyba brangiai kainuos Pakistanui, kuriame dar daug beraščių ir tik 55% vaikų gali lankyti mokyklas.

AIRIAI UŽ TAIKĄ

Gegužės 23 d. referendumas Airijos respublikoje ir Šiaurės Airijoje tapo ryškiu taikos plano šalininkų laimėjimu. Airijoje už šį planą balsavo 94.4%, o Šiaurės Airijoje - 71.1 %. Sekantis žingsnis į taikingą ateitį yra birželio 25 d. numatyti rinkimai, po kurių bus sudaryta Šiaurės Airijos Asamblėja. Ši demokratiškai išrinkta vadovybė suteiks provincijai didelę autonomiją, nežiūrint, ar ji liks susijungusi su Britanija, ar atsiskirs nuo jos. Referendumas patvirtino susitarimą, kuriame numatytas ir visų grupuočių nusiginklavimas. Pareiškė, kad didžiausi nusiginklavimo priešininkai yra tarp protestantų. Šiaurės Airijos (Olsterio) gynybos sąjunga ir Olsterio savanorių pajėgos, kurios turi automatiinių šautuvų, sprogmenų ir šiek tiek granatų, reikalauja, kad pirmieji savo ginklus sunaikintų ar perduotų britų kariuomenei katalikų IRA (Airijos respublikos armijos) nariai. Prižiūrėti nusiginklavimą pakviestas neutralus kariškis, kuris sudarys specialią komisiją. Tai kanadietis generolas John de Chastelain.

Birželio 25 d. bus išrink-

ta Šiaurės Airijos Asamblėja iš 108 atstovų. Ji sudarys 12 žmonių vadovybę. Joje 2 vietos tikisi gauti ir IRA politikai. Tačiau jie savo ginklus laiko Airijos respublikoje ir tvirtina negalintys atsakyti už tų ginklų ateitį. Tai esą slapti sandėliai, kuriuos ateityje gali perimti atskalūnai, nedalyvavę šiose taikos derybose ir neatsisakę minties jėga išvaduoti Šiaurės Airiją iš Britanijos rankų. Tada ir Olsterio protestantų vadai atsisakė kalbėti apie ginklų atidavimą, jei IRA negali garantuoti, kad dabartinės karo paliaubos bus tęsiamos toliau.

Stebėtojai mano, kad Airijos respublikoje stiprėja protestantų balsas. Pirmasis Airijos prezidentas Douglas Hyde buvo protestantas. Airijos parlamente iš 166 narių tarp katalikų daugumos yra keturi protestantai ir du žydai. Per paskutinį gyventojų surašymą 1991 m. Airijoje protestantais užsirašė 107.5 tūkst. asmenų. Žydų buvo 1,581. Šiaurės Airijoje protestantai sudaro 58%. Tikimasi, kad kada nors ateityje vis didesnės katalikų šeimos skaičiumi pralenks protestantus ir tada ne ginklo jėga, bet

demokratinio balsavimo galės prisijungti prie Airijos respublikos.

KELIAIS SAKINIAIS

• Tarptautinis Valiutos fondas paskelbė, kad Rusijos vyriausybės pastangos sustabdyti finansinę krizę ir rublio vertės kritimą yra vertos pagyrimo. Gegužės 29 d. Rusijos premjeras atleido vyriausią Rusijos mokesčių rinkėją ir į šias pareigas paskyrė ekonomistą Boris Fiodorov. Vašingtone lankėsi buvęs Rusijos ekonominių reikalų tvarkytojas Anatolij Čiubais, kuris tarėsi su JAV izdo sekretoriaus pavaduotoju Larry Summers.

• Gegužės 29 Arizonoje mirė ilgametis JAV senatorius Barry Goldwater. Jam buvo 89 metai. Jis pagarsėjo 1964 metų rinkimų kampanijoje, kaip respublikonų partijos kandidatas. Nors rinkimuose jis pralaimėjo demokratui L. Johnson, tačiau senatorius B. Goldwater sugėbėjo išjudinti dešiniųjų respublikonų sparną. Jo laidotuvių dieną prezidentas B. Clinton įsakė prie federalinių (Nukelta į 3 psl.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. 216 531-8428

e-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119 - 0191

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: DR. JONAS JASAITIS

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA

19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. • Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. — Subscription per year-\$35.00, first class-\$58 • Single copy-70 cents. Air mail overseas-\$110.00.

Prenumerata metams — \$35.00, pusė metų — \$20.00, pirmą klase — \$58• Oro paštu į užsienį metams — \$110.00. • Atskiro numerio kaina 70 centų • Straipsniai pasirašyti pavardė, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant — Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Redakatoriaus skiltis

SUKAKTYS IR SKANDALAI

Praėjusią savaitę Lietuva buvo pasirengusi gražiai paminėti Sąjūdžio įkūrimo 10-metį. Artėja ir kita nepamirštama data, apie kurią buvo pradėta viešai kalbėti, tik Sąjūdžiui susikūrus. Tai birželio 14-oji — mūsų Gedulo ir Vilties diena. O pagaliau, juk ne vien džiaugsmingų ar tragiškų sukakčių minėjimų nuotaikomis gyvena žmonės. Kiekvienas turi kasdieninių rūpesčių. Lietuvos valstybės vadovai tur būt vis labiau pajunta, kad tik iškilmingu, gražiu kalbėjimu tautos ūkio reikalų neišspręsi. Neatsitiktinai Prezidentas kviečia Seimą ir partijas liautis eikvojus laiką tikrų ir tariamų nesutarimų nagrinėjimui.

Susirūpinti tikrai yra dėl ko. Gegužės 21 d. Julius Paگیرys "Lietuvos aide" priminė: "praėjus aštuoneriems metams nuo nepriklausomybės paskelbimo, bendras vidaus produktas šalyje sudaro tik 44 proc. 1989 m. lygio. Latvijoje — atitinkamai — 54 proc., Estijoje — 76, Čekijoje — 90, Lenkijoje — 110 proc." Žinoma, galima pradėti ginčytis, kad kažkurie skaičiai yra netikslūs, kad kažkurioje srityje yra gražių laimėjimų. Dar galima pridurti apie išpuodingas krepšininkų pergales, muzikų arba dailininkų įvertinimą. Taip jau ne kartą valdžios atstovai darė, kalbėdamiesi su užsieniečiais. Su savaisiais kalbėtis apie valstybės ūkio kasdienybę darosi vis sunkiau. Ir be jokių sudėtingų skaičiavimų matyti, kad ūkininkauti nesiseka. Vieną kitą, dažniausia iki šiol dar pelningą įmonę, viešbutį ar kokį kitą turtą pardavus, į valstybės iždą įplaukia tam tikra suma pinigų. Dažniausia ji būna gerokai mažesnė už planuotą. Tada vėl pasipila tarpusavio kaltinimai, kodėl, girdi, nepardavė tada, kai buvo galima gauti daugiau, kodėl atstumtas tas, kuris žadėjo daugiau mokėti. Paskui viskas labai greitai vėl nutyla iki kito pardavimo.

Dauguma dar veikiančių

pramonės įmonių verčiasi labai sunkiai. Uždaramė sovietiniame ūkyje nebuvo įprasta labai rūpintis gaminių kokybe. Dabar tenka grumtis su galingiausiomis pasaulio bendrovėmis, užėjusiomis ir Lietuvos rinką. Neretas reiškinys, kai iš pradžių jų gaminiai buvo labai pigūs. Tol, kol sužlugo vietiniai gamintojai. O dabar: atlyginimai — menki, o kainos — aukštesnės negu Amerikoje.

Tačiau skatinti savas įmones tikrai sunku. Jokia paslaptis, kad didelę dalį biudžeto įplaukų sudaro mokesčiai už įvežamas ir pervežamas prekes. Tai matydamos kai kurios užsienio firmos ima smarkiai savivaliauti ir kelti ultimatyvius reikalavimus. Neseniai kilo šio toks skandalas, kai viena firma negavo leidimo statyti šunų ir kačių ėdalo įmonę visai šalia Palangos kurorto. Pasigirdo grūmojimai, kad ta firma savo keliasdešimt milijonų investuos kitoje valstybėje. Ponai milijonieriai labai prikišamai stengėsi parodyti: "Elgetos esate, o dar orius ponus vaizduojate". Tik kodėl tą, anaipol ne tokią jau patrauklią įmonę reikėjo kišti į Palangą? Negi tik todėl, kad firmos atstovams būtų patogų po darbo pėdinti į pliažą? Kiek pajamų dėl tokios kaimynystės prarastų kurortas, nerūpėjo.

Neprisidėjo prie svarbių sukakčių minėjimo ir kiti, būtent šiomis dienomis kilę skandalai. Esą kažkas buvo suplanavęs sekti ne tik aukštus pareigūnus, bet ir visus gyventojus. Ir pabandyk paaiškinti, kuo skiriasi "sekinimas" (šnipinėjimas) nuo kovos su nusikalstamumu. Tie, kurie šį triukšmą kelia, jokių paaiškinimų nesiklauso. Jie skuba kalbėti apie tikrus ir tariamus kivrčius valdžioje bei pirmalaikius rinkimus, kurių Lietuvai dabar reikia taip, kaip šuniui penktos kojos. (Net tam, kuris būtų buvęs šeriamas Palangoje pagamintais skanėstais.)

Juozas Žygas

Reikia mokytis iš istorijos. Gera iš jos mokosi žydai, kurie turi persekiojimų ir tremties patirtį. Per beveik per 1900 tremties metų jie neišnyko, bet vėl atstatė savo valstybę. Pergyvenę genocidą, jie nepasakė: "Užmiršti!", bet: "Niekuomet neužmiršti ir niekuomet neatleisti!" Minint Izraelio 50-ties metų sukaktį, kalbėjęs rabinas kreipėsi:

— Gailestingasis Dieve, niekuomet neatleisk mano tautos žudikams!

O Lietuvoje einama priešinga kryptimi: "Reikia užmiršti ir atleisti", "Nereikia draskyti begyjančių žaidžių".

Jeigu mes nerašysime ir nekalbėsime, tai kas kalbės? Jau matėme, kaip visai netolimą praeitį galima iškraipyti. Jeigu už kokių 20 metų kas nors skaitytų 1994 m. išleistą "Lietuvos kovų ir kančių istoriją", tai visai nesuprastų, apie kokį siaubą buvo kalbama!

O tokio siaubo žodžiais perduoti neįmanoma. To niekas net įsivaizduoti negalėjo. Tekdavo pasikalbėti su vyresnio amžiaus karininkais, kurie 1917 metų bolševikinę "revoliuciją" atsiminė. Jie

BIRŽELIO SIAUBAS, KURIO NEVALIA UŽMIRŠTI

jautė, kad jų Lietuvoje nepaliks. Tik svarstė, ar bus galimybė su visais baldais persikelti... Niekas net įsivaizduoti negalėjo, kad prieš juos išvežant, net diržus ir batų raištelius atims!

Tą siaubą reikia pačiam pergyventi, o ne tik pasiskaityti ar iš kitų lūpų girdėti. Teko skaityti tuos vaizdus pergyvenusio žmogaus žodžius:

— Jeigu nori Dantės pragarą pamatyti, tai nueik į Šančių prekių stotį.

Miestuose tik vaikų ir moterų klyksmas tesigirdėjo. Dar baisiau kaimuose buvo: nepamelžtos karvės tvartuose baubė, o šunys, lyg jausdami, kad atsidarė pragaro vartai, staugė be jokio sustojimo. Ir jeigu visų kaimų šunys staugė, tai jau vien to užtenka, kad plaukai atsistotų. Kol dar yra žmonių, kurie tai pergyveno, reikėtų, kad būtų parašytas geras, rimtas scenarijus ir pagal jį pastatytas filmas. Tik žinoma, kuomet yra patariama viską užmiršti, tai vargu, ar bus noras visą to siaubo paveikslą ateinančioms kartoms palikti?

Tai, kas vyko 1941 m. birželio 14-16 dienomis, yra už žmogaus vaizduotės ribų. Sveikas protas negali viso to aprėpti. Apokalipsės žvėrys, atėję iš Rytų, niekino viską, kas tik nebuvo Antikristo — raudona žvaigždė pažymėta.

Jeigu tų žvėrių siautėjimo laikas tada nebūtų sutrumpintas, tai visi geriausi žmonės būtų buvę ištremti. Tuščiose sodybose vietoje dainų ir vaikų juoko, tebutų likęs tik alkanų šunų staugimas.

Tie pirmieji trėmimai sukrėtė visą tautą. Tai niekuomet neturi būti užmiršta! Okupantas, švęsdamas viešpatavimo Lietuvoje metines, parodė savo tikrąjį veidą. Todėl 1941 m. birželio 23-osios spontaniškas sukilimas buvo tautos valios išreiškimas.

Jeigu tų trėmimų nebūtų buvę, tai daugelis iš mūsų gal nebūtų apsisprendę į degančią Vokietiją trauktis. Po kelerių metų sugrįžę okupantai ir jų tarnai siuto, kad mes iš jų nagų pasprukome ir galėsime pasauliui apie tikrąjį komunizmo veidą kalbėti. Nepajėgdami mūsų pasiekti, jie pradėjo šmeižtų kampaniją pradėjo, kuri net iki šiol nesibaigia. Tai rodo, kad komunizmas dar tebėra gyvas.

Dėl to gal nereikėtų stebėtis. Tačiau stebina tai, kad tremtiniai iki šiol dar negali sugrįžti. Sugrįžusieji negali savo namų atgauti, nes juose gyvena tie, kurie padėjo juos ištremti.

Daugeliui ta tremtis bus amžina. Ir Tėvynė ne visiems yra tas išsvajotas kraštas, dėl kurio jie turėjo tremtį iškentėti!

Iš visur — apie viską

(Atkelta iš 2 psl.)

įstaigų iškelti vėliavas iki pusės stiebo. Velionis buvo JAV karo aviacijos atsargos generolas.

• Kaimyninės Azijos valstybės — Indija ir Pakistanas, išbandžiusios savo branduolines bombas, pradėjo teikti taikingus pasiūlymus: nepulti pirmam, prisijungti prie šių ginklų neplatavimo sutarties ir net pasirašyti nepuolimo paktą. Abiejų šalių vyriausybėms rūpi, kaip jas palies tarptautinės sankcijos.

• Naujasis Indonezijos prezidentas paskelbė, kad ateinančiais metais bus praversti laisvi, demokratiniai rinkimai. Iš kalėjimų bus paleisti politinių partijų vadovai, bus leidžiama steigti naujas partijas. Iki rinkimų svarbiausias šalies uždavinys — nugalėti ekonominę krizę.

• NATO užsienio reikalų ministrų konferencija svarstė Liuksemburge, kaip išvengti kraujo praliejimo Serbijos

Kosovo provincijoje, kur nuo kovo pradžios žuvo 200 žmonių, daugiausia albanų. Nutarta Albanijoje surengti karinius manevrus ir pasiųsti karo laivus į Albanijos Durres uostą. Ministras išreiškė viltį, kad Serbijos ir albanų derybos padės grąžinti šio regiono rimtį, kad NATO šalims nereikėtų čia didinti karinių pajėgų.

• Britanijoje lankėsi Japonijos imperatorius Akihito. Jį Londono gatvėse labai draugiškai sutiko anglai — karo veteranai, ypač tie, kuriems teko vargti japonų darbo stovyklose. Britų premjeras Tony Blair pabrėžė, kad aukšti Japonijos pareigūnai jau kelis kartus atsiprašė už savo šalies elgesį karo metu. Šiandien japonai yra draugiški prekybos partneriai.

• Rusijos komunistų partijos vadovas G. Ziuganov Dūmoje pareiškė, kad prezidentas B. Jelcin atvedė Rusi-

ją prie bedugnės krašto. Todėl jį reikia "išmesti" ir išrinkti naują prezidentą.

• JAV ambasadorius Vietname Pete Peterson, buvęs vietnamiečių karo belaisviu, vedė vietnamietę. Santuokos ceremonija įvyko Hanojaus katedroje.

• Prancūzijos policija, kuriai padėjo Vokietijos ir kitų valstybių teisrininkai, išaiškino Alžyro teroristų gaują. Jos nariai rengėsi užpulti Pasaulio futbolo taurės žaidynes, kurios vyks Prancūzijoje birželio 10 — liepos 12 dienomis. Suimti 88 asmenys. Prancūzijos parlamentas priėmė naujų ginklų įsigijimo ir jų registravimo įstatymus. Uždrausta turėti rankinius kovos ginklus, leidžiami tik medžiokliniai šautuvai. Sugriežtinta šaudmenų ir kitos amunicijos pardavimo tvarka. Alžyro teroristų grupuotės nariai taip pat suimti Belgijoje, Italijoje ir Šveicarijoje.

TIKĖJOME IR PASITIKĖJOME

(Atkelta iš 1 psl.)

dešimtmečio proga prisiminti ir kitomis akimis pažvelgti į aštuntą mėnesį be teismo, lyg patį didžiausią nusikaltėlį kalinamą vieną iš Sąjūdžio pradininkų Kaune, buvusį Kauno rajono deputatą Aukščiausioje Taryboje, krašto apsaugos kūrėją ir Kovo 11-osios Akto signatarą, dabartinį Seimo narį Audrių Butkevičių. Nežinau, koks bus teismo sprendimas, gal ir įrodys jo kaltę. Bet už jo 1988-1992 veiklos metus – tikros drąsos ir pasiaukojimo metus, ypač tingai už Aukščiausios Tarybos ir mūsų visų signatarų

gynimą 1991 metų sausio 8-13 dienomis visada turi išlikti paprasčiausia pagarba jam ir humaniškas elgesys. Sakoma, kad teisusis pirmas ištisia ranką.

Šiandien dažnai klausama, ar dar yra Sąjūdis? Atsakymas būtų labai paprastas. Jeigu žmonėse dar yra toks visaapimantis tikėjimas ir pasitikėjimas, kad palikę nesuartą lauką, neparašytą knygą, ar nenutapytą paveikslą, jie vyktų šimtus kilometrų, norėdami pabūti kartu, kad išreikštų savo valią ir, esant reikalui, krūtine užstotų tai,

kas gali būti brangiausia – Laisvę ir Tėvynę, reiškia, Sąjūdžio dvasia yra gyva. Tik ji negali priklausyti nė vienam atskirai, nes tikroji mūsų Nepriklausomybė, Sąjūdis yra tik tada, kai mes – visi kartu.

Tačiau tikiu Sąjūdžio gyvastimi. Tiek sau, tiek kitiems linkiu, kad Sąjūdžio šilumos, jo karštų kibirkščių dar ilgai užtektų visų žmonių širdims, kad atėjus neramiam laikui, jos vėl virstų vieninga liepsna, pačia tikrąja šviesa lietuvių tautos ir Lietuvos valstybės ateičiai.

Birželio 14-oji – Gedulo ir vilties diena

LIETUVOS VAIKAI

Perskaičiau Lietuvos mokytojų – buvusių tremtinių parengtą knygą "Leiskit į Tėvynę". 1941 metais birželio 14-ąją buvo ištremta daug Lietuvos inteligentų, vienas kitas ūkininkas ir darbininkas. Norėčiau papildyti šiuos skaudžius prisiminimus. Žinau, kad man gyventi liko neilgai (esu onkologinio dispanserio įskaitoje). Tad labai noriu, kad apie mūsų ir visos tautos sūnų bei dukrų pergyvenimus daugiau sužinotų mano vaikai, vaikaičiai ir visi mums labai brangūs mūsų Tėvynės Lietuvos žmonės.

Apie baisiąją birželio 14-osios naktį prirašyta daug, tad ją paminėsiu tik trumpai. Antrą valandą nakties į mūsų butą įsiveržė rusų majoras, du šautuvais ginkluoti kareiviai ir gyd. Ragaišienės name gyvenęs sargas. Pastarasis buvo paimtas "liudininku" ir, vargšas, jautėsi labai nejaukiai. Kratos metu mano rašomajame stalčiuje rado "fin-ką" (suomišką peilį). Aš buvau skautė. Stovykloje mes su savimi visuomet tokius peilius nešiodavomės. Į protokolą įrašė, kad pas tėtį rastas "šaltas ginklas". Nieko negelbėjo mano šauksmas, kad "ginklas" visai ne jo, o mano, mano...

Tėtį pasodino į fotelį ir neleido pajudėti. Jis sėdėjo išblyškęs. Po kurio laiko pasakė majorui: "Sušaudyk mane, tačiau palikit ramybėje mano šeimą". Majoras nieko neatsakė. Tačiau jis vis tik parodė vieną žmonišką bruožą ir leido pasikviesti ką nors iš giminių. Mama paskambino seseriai Birutei. Netrukus su naktiniais marškiniais, pasukbomis įkištais į viršutines kelnes, basas įsispyręs į batus, persigandęs atvažiavo dėdė Antanėlis Novickis (Vidaus reikalų ministerijos vyr. inžinierius) ir jo pusseserė

Elena-Aldona

Endziulaitytė-Pivoriūnienė

Požėlaitė. Ji taip pat – Karolio Poželos pusseserė, kuri drauge su manimi studijavo Kauno Universiteto stomatologijos fakultete.

Daiktų leido pasiimti tiek, kiek panešame. Tik dėdės Antanėlio dėka pasiėmė jų ne taip jau ir mažai – kelis lagaminus. Patalynės, atrodė, užteks, bet jis vis krovė ir krovė. "Netikėkit niekam, imkit, kaip galima daugiau, vis tiek viskas žus", – tai buvo jo žodžiai. Bet mes vylėmės netrukus grįžti, juk nieko blogo nebuvome padarę.

Už savaitės turėjo įvykti mano vestuvės su Steponu Kairiu. Jis dirbo asistentu medicinos instituto farmakologijos katedroje. Man tada buvo 19, o jam 25 metai. Abu vienas kitą labai mylėjome. Studentai jam pranešė, kad prie mūsų namo jau stovi sunkvežimis. Jis atbėgo, aš puoliau jam ant kaklo, bet kareiviai mane atplėšė ir jo neįsileido. Tad jis mūsų laukė laiptinėje už durų ir tegalėjo prieiti tik tada, kai buvome susodinti į sunkvežimį. Sužinojęs, kad mes nepasiėmė pinigų, dar paskutinę minutę spėjo įbrukti jų tiek, kiek su savimi turėjo. Šie pinigai kelionėje mums labai pravertė. Verkėme visi. Ilgai jis mums, tolstantiems, mojavė; o jo žandais riedėjo ašaros. Tokį – tą paskutinę minutę – aš jį ir prisimenu.

Tiesa, užėjus bolševikams mūsų bute buvo apgyvendintas Žemės ūkio ministerijoje dirbęs agronomas Vazalinskas. Jis apsigyveno tėvelio kabinete. Kadangi nebuvo kur dėti baldų, tai jis jais ir naudojosi. Keturių kambarių butą Kęstučio gatvėje Nr. 19 tėvai samdė pas poniją Lange, kuri su sūnumi 1940 m. birželio 15 dieną

spėjo pabėgti į Vokietiją. Namas 1941 metais jau buvo nacionalizuotas ir mūsų butas buvo tapęs "komunaliniu".

Agronomas Vazalinskas 1941 metais buvo paskirtas Žemės ūkio komisaru. Gyveno pas mus vienas. Ar jis turėjo šeimą, nežinau. Jis mane ir mano seserį Danutę (man tuomet buvo 19, o seseriai 17 metų) įsivedė į kabinetą ir įdavė kelioliką dėžučių mėsos konservų. Ačiū jam ir už tai...

Kauno geležinkelio stotyje buvo daugybė sunkvežimių su tremiamais žmonėmis. Tėvelį išsyk atskyrė ir kažkur išvedė. Mus tris "ikišo" į gyvuliams vežti skirtą vagoną. Tą kelionę jau vaizdžiai aprašė mokytojai, tad nesikartosiu. Priminsiu tik, kad mūsų vagone važiavo Klaipėdos krašto didysis lietuvininkas ir dailininkas Adomas Brakas bei jo sūnus Visvaldas. Jie beveik nieko neturėjo, tik Visvaldas vežėsi akordeoną. Mes buvome trise: mama Endziulaitienė Aldona ir mes dvi seserys – Aldona (studentė) ir Danutė (moksleivė). Tame vagone buvo siuvėjas Chajetas su žmona ir dviem vaikais, notaras Brazaitis su žmona, Slesoraitienė su sūnumi ir dukra. Buvo dar viena žydų šeima – keturi asmenys. Jų pavardės neatsimenu. Maždaug už poros laiko – dar Kauno stotyje – juos išleido į namus. Kitų, kartu važiavusių, pavardžių neatsimenu.

Kelionė – ilga ir kankinanti. Naujojoje Vilnijoje sustojome. Per langelį pamatėme, kad šalia stovi ešelonas su nuo mūsų atskirtais tėvais ir vyrais. Lange paskutinį kartą pamatėme mūsų Tėvelį. Jis mums mojavė ir šaukė: "Mergaitės, saugokite mamą!"

(Tęsinys – kitame numeryje)

PASAULIS IR LIETUVA

*** AR NUKENTĖS LIETUVA DĖL FINANSINĖS KRIZĖS RUSIJOJE?** Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, atvykęs pirmo oficialaus vizito į Švediją, Reuters agentūrai sakė, kad finansų krizė Rusijoje turės tam tikrą poveikį Lietuvos ekonomikai. V.Adamkaus teigimu, šis poveikis nebus didelis, kadangi prekyba tarp Lietuvos ir Rusijos yra ribota. V.Adamkus taip pat pareiškė, jog jis nori, kad būtų kuo mažiau kliūčių prekiauti su Rusija. Pasak Lietuvos prezidento, svarbu panaikinti dvigubą apmokestinimą. (REUTERS)

*** ESTIJA APIE LIETUVĄ.** JAV prezidento buvęs patarėjas saugumo klausimams Zbigniew Brzezinski Šiaurės Atlanto asamblėjos posėdyje pareiškė, kad kitą pavasarį NATO gali pakviesti dvi valstybes iš pietinių žemyno šalių ir vieną iš šiaurinių. Lietuvos parlamento delegacijos vadovas Vytautas Dudėnas pareiškė nuomonę, kad ši "šiaurinė" valstybė gali būti Lietuva. Estijos parlamento gynybos komisijos pirmininkas Peeteris Lorentas, taip pat dalyvavęs Šiaurės Atlanto asamblėjos posėdyje, tuo suabejojo, tačiau pažymėjo: "Džiaugsiuosi, jeigu Lietuva viena pirmųjų pateks į NATO, nes tai atvers kelią ir kitoms Baltijos valstybėms." Estijos parlamento užsienio reikalų komisijos pirmininkas Einas Tammas sakė: "Bent jau mes niekam dėl to neprieikštautume, kaip elgėsi Lietuva, kai Estija buvo pakviesta derybų su Europos Sąjunga" (BNS)

*** LATVIJA TOLIAU SPAUDŽIAMA.** Latvijos Seimas, spaudžiamas Rusijos ir Vakarų, antruoju skaitymu pritarė pilietybės įstatymo pataisoms, kuriomis rusakalbiams gyventojams būtų palengvintas pilietybės įgijimas. Svarstymo išvakarėse didžiausias Latvijos dienraštis "Diena" išspausdino Britanijos premjero Tony Blair laišką, kuriame Latvijos parlamentas raginamas priimti pataisas. Latvijos premjero Guntaro Krasto vadovaujama partija "Tėvynei ir laisvei" balsavo prieš pataisas. Liko paskutinis – trečiasis skaitymas. (REUTERS)

*** G. ULMANIO SĄLYGA RUSIJAI.** Latvijos prezidentas Guntis Ulmanis apkaltino Rusijos politikus ir žiniasklaidą tendencingumu, vertinant vidaus politinę padėtį Latvijoje. Dar kartą pareiškdamas, kad Ryga yra pasiruošusi atnaujinti konstruktyvų dialogą, Ulmanis nurodė sąlygą: Rusija turi atsisakyti "nepagrįstų kaltinimų" Latvijos adresu ir išankstinių reikalavimų. Tai skelbiama jo interviu Rusijos laikraščiui "Nezavisimaja gazeta". (INTERFAX)

*** NETRUKUS – ESTIJOS EILĖ.** Rusijos užsienio reikalų ministras Jevgenij Primakov, bendroje su Suomijos užsienio reikalų ministre Tarja Halonen spaudos konferencijoje pareiškė, kad Rusijos reikalavimai dėl rusų tautinės mažumos padėties pagerinimo yra taikomi ir Estijai. Suomijos užsienio reikalų ministrė sakė, kad Suomija supranta mažos valstybės, susirūpinusios savo kalbos išsaugojimu, poziciją ir paragino Rusiją nekelti tolesnių reikalavimų, kurie galėtų būti paskutiniu lašu, perpildžiusiu kantrybės taure. (REUTER)

Rusijos Valstybės Dūmos Tėvynainių taryba teigia, kad Estijos valdžios "teisinis smurtas", vykdomas prieš šioje respublikoje gyvenančius rusus ir rusiškai kalbančius gyventojus, "vis labiau nepakenčiamas" (INTERFAX)

*** MOKO IR VOKIETIJA.** Vokietijos parlamento valstybės sekretorius prie užsienio reikalų ministro Helmut Schefer Bonoje pareiškė, kad visiškai Latvijos ir Estijos rusakalbių integracija yra svarbi sąlyga Latvijos ir Estijos jungimuisi į ES. Problema turi būti sprendžiama bendromis Baltijos valstybių ir Rusijos pastangomis. (INTERFAX)

*** GUDIJA: RINKIMŲ TVARKA.** Rusijos ir Gudijos (Baltarusijos) centrinės rinkimų komisijos pasirašė susitarimą dėl rinkimų ir referendumų. RF centrinės rinkimų komisijos pirmininko A. Ivančenko teigimu, dokumentas numato lygiais RF ir Baltarusijos piliečių dalyvavimą municipaliniuose rinkimuose. Jis tai pavadino vieningos tarpvalstybinės rinkimų sistemos formavimo pradžia. (INTERFAX)

*** DRAUGYSTĖ.** Kinijos karinės žinybos vadovas, kuris taip pat yra Kinijos valstybės ir partijos vadovo Jiang Zemin pavaduotojas Centrinėje karinėje taryboje, Pekine viešinti Baltarusijos gynybos ministrui pareiškė, kad Kinijos ginkluotosios pajėgos yra pasiruošusios draugystės ir bendradarbiavimo ryšiams, nukreiptiems į 21-ąjį amžių. (ITAR-TASS)

*** GARBĖS GYNIMAS.** Baltarusijos prezidentas A. Lukašėnka pateikė įstatymo projektą, kuris numato baudžiamąją atsakomybę už valstybės vadovo garbės ir orumo žeminimą. Projektui pritarta pirmuoju skaitymu. (ITAR-TASS)

*** PRIEGLOBSTIS KOMUNISTAMS.** Baltarusijoje pirmą kartą pabėgėlių statusas suteiktas 12-kai iš prokomunistinio Afganistano į Baltarusijos SSR išvežtų vaikų, dabar jau pilnamečių, ir 36-iems Etiopijos piliečiams, kurie Baltarusijos SSR aukštosiose karo mokyklose buvo ruošiami Etiopijos prokomunistiniam režimui. (BELAPAN)

PROFESORIUS ROMUALDAS KAŠUBA

Šiomet, balandžio 29 d. Kauno Technologijos universitetas (KTU) suteikė Garbės daktaro laipsnį prof. dr. Romualdai Kašubai – Inžinerijos ir Inžinerinės technologijos skyriaus (College of Engineering and Engineering Technology) Northern Illinois universiteto dekanui. Šis aukštas įvertinimas suteiktas už tarptautinį pripažinimą pelniusius mokslinius darbus ir aktyvų bendradarbiavimą su KTU studijų ir mokslinių tyrimų srityse. R. Kašuba daug prisidėjo, pertvarkant vieną iš didžiausių Europoje aukštųjų inžinerijos mokyklų į vakarietiškus standartus atitinkantį universitetą.

Kaunas – pasaulyje gerai žinomo profesoriaus vaikystės miestas. Kaip rašoma ta proga parengtame Northern Illinois universiteto pranešime, būtų buvę visai natūralu, jei inžinerijos mokslais susidomėjęs jaunuolis būtų studijavęs Kaune, čia gavęs aukštojo mokslo diplomą, o vėliau pelnęs ir kitus jo darbų įvertinimus. Garbės daktaro laipsnio suteikimo proga R. Kašuba sakė pasijutęs, lyg iš tikrųjų būtų baigęs KTU. Tačiau iki tos dienos vedė ilgas ir gana sunkus kelias, kuriuo teko eiti maždaug 45 metus.

Kauno IV gimnazijoje R. Kašuba baigė keturias klases. Visą gimnazijos kursą teko baigti Miunchene. Jo kelias buvo panašus į daugelio lietuvių, kuriems teko palikti gimtąją šalį, švilpiant kulams ir sprogstant bomboms. Bolševikinio slibino žiaurumą Kašubų šeimai teko pajusti dar 1940-41 metais, kai dalis jos narių buvo įkalinta arba ištremta. Okupantams ši šeima buvo "nusikaltusi" tuo, jog Romo tėtis buvo nepriklausomos Lietuvos valdžios tarnautojas, o mama – mokytoja. Todėl raudonajam marui vėl artėjant prie Lietuvos, jiems teko pasirinkti pabėgėlių dalį. Tada Romui buvo

tik trylik metų.

Vokietijoje jam teko dirbti priverčiamuosius ūkio darbus kartu su karo belaisviais iš Belgijos ir Olandijos. Sąlygos buvo labai sunkios. Laimė, kad karas netrukus baigėsi. Kašubų šeima liko Miunchene, kur kaip jau minėta, Romas ir baigė vidurinę mokyklą. 1948 metais jie atvyko į Niujorką su trimis doleriais kišenėje. Persikėlę į Čikagą, kurioje buvo didesnė galimybė susirasti darbą, jis netrukus įsidarbino fabrike, kad galėtų užsidirbti pragyvenimui ir studijoms. Be to, teko padėti tėvams ir jaunesniam broliui.

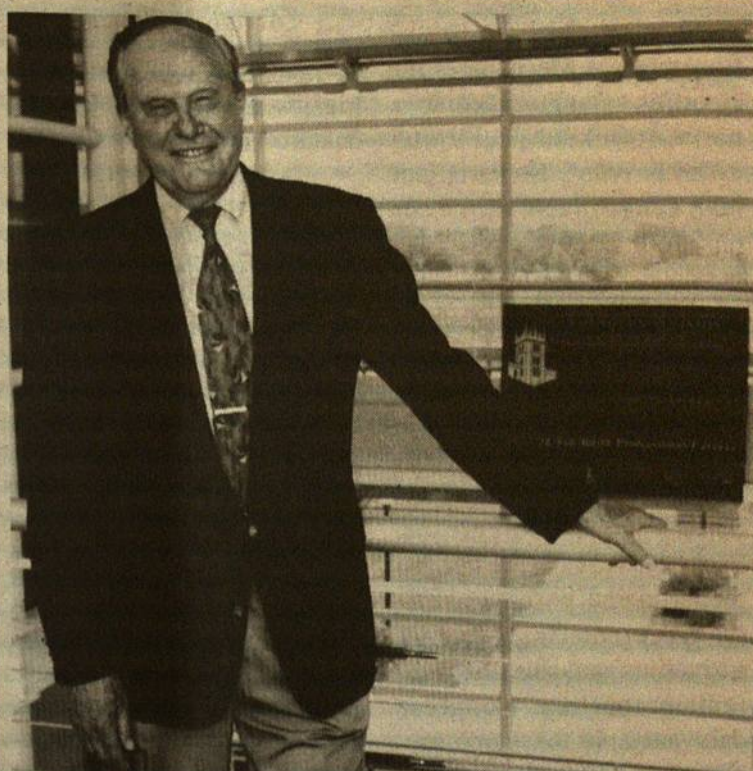
– Gyvenimo keliai kartais gana įdomiai susipina. – pasakojo profesorius. – Išsinešiojau kambarį pas lietuvių, kurios sūnus dirbo tame pačiame fabrike. Netrukus abu tapome Čikagos Illinois universiteto studentais. Greitai įsijungėme į sportinį gyvenimą, dalyvavome lengvosios atletikos varžybose, pelnėme apdovanojimus. Tas studijų draugas ir tos pačios komandos narys buvo dabartinis Lietuvos Prezidentas Valdas Adamkus.

1954 metais Romualdas Kašuba baigė Illinois universitetą bakalauro laipsniu, įgydamas inžinieriaus mechaniko profesiją. Pertraukęs studijas, jis įstojo savanoriu į JAV armiją. Po tarnybos grįžęs į universitetą ir 1957 metais įgijęs magistro laipsnį, jis pusantro metų laikotarpį pašventė darbui pramonėje. Jaunajam inžinieriui norėjosi įgyti gerą praktinį pasirengimą, kuris labai reikalingas būsimojoje mokslinėje veikloje. Netrukus ją tęsė tame pačiame universitete. 1962 metais jam suteiktas mokslų daktaro (Ph.D) laipsnis.

Po daktarato studijų Romualdas Kašuba ne iš karto pasišventė akademinę veiklą. Kelerius metus jis darbovosi pramonėje, susijusioje

su erdvės tyrimais ir erdvėlaivių bandymais. Jam teko dirbti prie daugelio projektų, kuriant "Saturn-IV" raketą, aparatūrą nepilotuojamiems skrydžiams ir nusileidimui į Mėnulį bei "Appolo" erdvėlaivius.

Šeštojo dešimtmečio pabaigoje R. Kašuba pradėjo dirbti Klyvlendo valstybiniame universitete docentu (associate professor of Cleveland State University). Gilus teorinis ir praktinis pasirengimas, įgytas dirbant prie pačių sudėtingiausių inžinerinių projektų, lėmė tai, kad jo akademinė karjera klostėsi gana sėkmingai. Netrukus Romualdai Kašubai buvo suteiktas mokslinis profesoriaus vardas. Laimėjęs valstybinį konkursą, jis tapo me-

Prof. Romualdas Kašuba prie įėjimo į pagrindinį Northern Illinois universiteto Inžinerijos pastatą. J. Bishop nuotr.

Northern Illinois universiteto pagrindinis Inžinerijos pastatas (auditorijų dalis) vakare.

chaninės inžinerijos departamento vadovu, o vėliau buvo paskirtas viso koledžo daktaratų programos vedėju. Klyvlende R. Kašuba su šeima išgyveno 24 metus, kol 1986 metais konkurso keliu jis buvo paskirtas pirmuoju Northern Illinois universiteto Inžinerijos skyriaus dekanu.

Kaip papasakojo pats profesorius, toji inžinerijos mokykla tuo metu egzistavo tik "popieriui". R. Kašubai teko sukurti jos koncepciją ir pačiam ją įgyvendinti taip, kad ji atitiktų visus aukščiausių reikalavimus. Per

rekordiškai trumpą laiką naujam vadovui pavyko tai padaryti. Jau 1990 metais Inžinerijos ir inžinerinės technologijos koledžas gavo pilną pripažinimą – akreditaciją.

Pagal Amerikoje susidariusią tradiciją dekanai turi patarėjų grupes, į kurias įeina žymūs specialistai bei pramonės įmonių vadovai. Jos padeda palaikyti glaudžius santykius tarp universitetų ir pramonės įmonių. Patarėjų komitetai padeda keistis mokslinė bei gamybine informacija. Tokiu būdu pramonės specialistai supažindinami su naujausių mokslinių tyrimų išvadomis, o profesorai išsiaiškina pramonės pageidavimus. 1993 metais prof. Romualdas Kašuba subūrė tokį komitetą iš 25 asmenų: įmonių prezidentų, viceprezidentų ir aukščiausių administratorių. Tarp šių patarėjų yra ir keturi lietuviai: Donatas Tijūnėlis iš Čikagos ("Dirvos" skaitytojai neseniai matė jo nuotrauką mūsų savaitraštyje), Steponas Matas iš Klyvlendo, Romualdas Bublys (Indiana/Cleveland) ir Valdas Adamkus. Lietuvos Respublikos Prezidentas sutiko ir toliau būti komitete – dabar jau kaip garbės narys.

Prof. Romualdas Kašuba yra vienas iš žymiausių

mašinų dinamikos specialistų. Jis taip pat yra keliolikos naujų inžinerijos mokymo modelių bei metodologijų autorius arba bendraautorius, paskelbęs 36 referuotus mokslinius straipsnius ir apie 40 mokslinių pranešimų. Jo tiriamieji darbai universitete buvo paremti maždaug 1.5 mln. dolerių grantais, gautais iš pramonės ir valdžios agentūrų. R. Kašuba skaitė mokslinius pranešimus ir paskaitas Japonijoje, Kinijoje, Australijoje, Venesueloje, daugelyje Europos šalių: Vokietijoje, Danijoje, Italijoje, Lenkijoje, Lietuvoje bei UNESCO organizuotoje konferencijoje Prancūzijoje. 1994 metais, kaip nusipelnęs mokslininkas, prof. R. Kašuba buvo pakviestas skaityti paskaitą Tokijo technologijos institute (Tokyo Institute of Technology). Profesorius papasakojo, kad moksliniais tikslais Kinijoje ir Japonijoje jis lankėsi ne vieną kartą.

R. Kašubai buvo suteiktas Cleveland State University apdovanojimas kaip išskiliausiam 10 metų laikotarpio mokslininkui šiame universitete. Jis pelnė ir NASA įvertinimą už naują technologiją.

Profesorius yra keletos mokslinių draugijų narys bei

(Nukelta į 6 psl.)

Kauno technologijos universiteto Garbės daktaro laipsnio diplomo įteikimas profesoriui Romualdai Kašubai.

PROFESORIUS ROMUALDAS KAŠUBA

(Atkelta iš 5 psl.)

garbės narys. Jis buvo išrinktas Amerikos Mechaninės inžinerijos sąjungos iškiliuoju nariu, įtrauktas į leidinius "Who is Who". Ne kartą jam teko rengti nacionalines ir tarptautines mokslines konferencijas. R. Kašuba – aktyvus Pasaulio Lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumų organizatorius, sekcijų vadovas ir pranešėjas.

Šių metų rudenį Krokuvoje įvyks Pasaulinis inžinerijos mokslų kongresas. Prof. R. Kašuba kongreso plenariniame posėdyje skaitys reprezentacinį, t.y. JAV inžinerijos mokslus atstovaujantį pranešimą. Kongrese dalyvaus apie tūkstantis specialistų iš įvairių šalių.

Tačiau, kaip neseniai pažymėjo pats profesorius, iš daugybės gautų apdovanojimų jam ypač brangus nese-

niai suteiktas Kauno Technologijos universiteto Garbės daktaro vardas.

– Esu kaunietis. Didžiuojuosi tuo, kad ši garbingą vardą man suteikė gimtojo miesto aukštoji mokykla – vienas iš didžiausių technologijos universitetų Europoje.

Dar 1989 metais prof. R. Kašuba buvo pakviestas įsijungti į šio universiteto, kuris tada dar buvo vadinas Kauno Politechnikos institutu, modernizavimą. Ši aukštoji mokykla, turinti apie 16 tūkst. studentų, buvo laikoma viena iš geriausių tuometinėje Sovietų sąjungoje. Tačiau R. Kašuba greitai pastebėjo, kad kauniečių mokslininkų galimybes gerokai riboja atsilikę sovietiniai metodai bei nepakankamai moderni tyrimų bazė. Du kartus

per metus profesorius vykdavo į Kauną, skaitydavo paskaitas, vadovaudavo seminarams, buvo KTU Senato narys, dirbo įvairiuose komitetuose, prisidedamas prie kuo greitesnės universiteto pažangos. Paramą KTU suteikė Olandijos, Švedijos, Danijos, Suomijos ir net Kinijos firmos. Dabar universitetas jau gali didžiuotis ne viena modernia laboratorija su puikia kompiuterine įranga, naujausia aparatūra, reikalinga tiriamajam darbui ir mokymui. Nors studentų sumažėjo, bet KTU dabar žymiai geriau atitinka Lietuvos pramonės ir viso valstybės ūkio poreikius. Universiteto mokslininkai ir studentai labai dėkingi prof. R. Kašubai už visa tai, kuo jis prisidėjo prie šios sparčios pažangos.

Parengė J. Jasaitis

"OBUOLIUKAI" VĖL RIEDA Į LIETUVĄ

Liepos mėnuo Lietuvoje bus pilnas linksmybių: sporto šventė, šokių šventė. Čia bus daug atvažiavusių iš užsienio lietuvių ir svečių iš viso pasaulio. Vos tik linksmybės pasibaigus, iš Vilniaus pabirs mažos grupės APPLE mokytojų po visas šalis. Šią vasarą net trylikoje vietovių įvyks vienos savaitės kursai.

Liepos 10 d. visi grįžtame į Vilnių pasitarimams ir oficialiam susitikimui Švietimo ministerijoje. Vilniuje mokytojai pasidalins į tris grupes ir su pilna dviejų savaitių programa išvyks į Uteną, Panevėžį ir Mažeikius. Ten vyks kursai nuo liepos 13-os iki 24 d.

Kiekviename mieste bus dėstomi septyni skirtingi dalykai, atsižvelgiant į to miesto pageidavimus. Mokytojai pasirinks jiems tinkamą kursą ir studijuos jį dvi savaites. Kasdien visi mokytojai turės progos vieną valandą pagilinti anglų kalbos įgūdžius.

Kovo pabaigoje APPLE kursų rengėjai susirinko Asheville, N.C. ir aptarė pasiruošimą kursams. Šio pasitarimo dalyviai turėjo progos aptarti didžiojo Amerikos tur-

Klyvlendo lietuvių ir "Taupos" kooperatyvo aukos perduotos APPLE draugijos išdininkei. Iš kairės: Irena Gedris-Giedraitienė, Vaiva Vėbraitė-Gust, Jane Serbent ir Danguolė Vodopaliūnė.

tuolio Kornelijaus Vanderbilt pastatytus rūmus ir juos supančius parkus. Jo pastatytoje "All Saints Cathedral" vyko posėdžiai. Vaiva Vėbraitė papasakojo apie savo darbą Švietimo ir mokslo ministerijoje. Ji pasiliko po vasaros kursų ir gyveno su savo trimis vaikais, kurie ten lankė pradžios bei vidurinę mokyklą.

Jos tikslas buvo paruošti naują darbuotoją, kuri ateityje bendradarbiautų su APPLE draugija, ruošiant vasaros kursus. Vaivos darbas ministerijoje neliko nepastebėtas. Naujasis Švietimo ir mokslo ministras Kornelijus Platelis neseniai pakvietė Vaivą Vėbraitę tapti viceministre.

Irena Gedris-Giedraitienė

KLYVLENDAS – KLAIPĖDA

Neseniai "Dirvos" redakcijoje apsilankiusi visuomenininkė Gražina Kudukienė papasakojo apie savo lankymąsi Lietuvoje. Pateikiame šio pokalbio santrauką.

Jūs esate susigiminavusių miestų – Klyvlendo (Cleveland, OH) ir Klaipėdos miestų seserijos vadovė. Koks ši kartą buvo Jūsų kelionės tikslas?

Buvo numatyta susitikti su Klaipėdos miesto meru E. Gentvilu ir aptarti tolesnį bendradarbiavimą. Taip pat įteikiau jam daktarės Mine Kurtay, M.D. laišką, kuriame ši žinoma plastinės chirurgijos specialistė pažada savo paramą Klaipėdos medikams. Šis pasiūlymas su dėkingumu priimtas. Perdaviau E. Gentvilui mero M. White laišką,

aptarėme verslo galimybes Klaipėdoje. Manau, kad firma "Mr. Chicken", kuriai aš atstovauju Lietuvoje, galėtų išplėsti savo veiklą. Beje, į seserijos "Klaipėda-Klyvlendas" veiklą įsijungė ir mūsų miesto tarybos narys Ed Kasputis. Numatome teikti pagalbą Klaipėdos našlaičiams.

(Nukelta į 7 psl.)

Gražina Kudukienė – svečiuose pas Lietuvos Prezidentą Valdą Adamkų.

Gražina Kudukienė (viduryje) su Gražina ir Vytautu Landsbergiais Vilniuje.

Klaipėdos miesto meras Eugenijus Gentvilas, kuriam Gražina Kudukienė įteikė Klyvlendo mero M. White sveikinimą.

CITY OF CLEVELAND, OHIO

Michael R. White, Mayor

Hereby Officially Congratulates

Mayor Eugenijus Gentvilas

I am honored to join with the citizens of our five-time All America City to extend warm congratulations and best wishes to Mayor Eugenijus Gentvilas in Klaipėda, Lithuania.

The City of Cleveland is very proud of its very active relationship with Klaipėda through the Sister Cities program that began with former Mayor Benediktas Petrauskas visit in 1993.

The citizens of Cleveland hold in high esteem the many contributions that our Lithuanian brothers and sisters have made to better the quality of life in the Cleveland area.

On this 26th day of March 1998

Michael R. White,
Mayor

Jaunimo puslapis

"Neringa", aš tavęs pasiilgau!

Šimtai vaikų jau dedasi savo meškinus ir dantų šepečius, besiruošdami ir šią vasarą stovyklauti pamėgtoje "Neringos" stovykloje. Jų laukia įdomi programa: supažindinimas su dramatiška Lietuvos istorija, smagūs tautiniai šokiai ir naujos dainos, dideli laužai ir išradingi žaidimai, meninė kūryba, graži Vermont apylinkių gamta...

Nors būsimieji stovyklautojai gausiai registruojasi, bet dar yra vietų ir Jūsų vaikams bei vaikėčiams. Ypač skatiname atvykti jaunesnius lietuviškai kalbančius stovyklautojus ir angliškai kalbančius vaikus. Šios vasaros kalendaris:

birželio 28-liepos 11 dienomis – 6-10 m. vaikams (lietuviškai);

Gerai nusiteikusios "Neringos" stovyklautojos praeitų metų vasarą.
L. Kulbienės nuotr.

liepos 12-26 d.d. – 10-16 m. vaikams (lietuviškai);
rugpjūčio 2-15 d.d. – 7-16 m. vaikams ir paaugliams (angliškai);
rugpjūčio 19-23 d.d. – šeimoms su mažais vaikais (angliškai).

Registruojantis prašome susisiekti su Dana Grajauskaite. Tel: 617-923-4583, fax: 617-923-4120, adresas: 66 Salisbury Rd. Watertown, MA 02172.
e-mail: neringai@yahoo.com
Dana Grajauskaitė

IEŠKANT SAVO LIETUVIŠKŲJŲ ŠAKNŲ

Kai kuriose šalyse kiekvienas vaikas žino savo protėvius – net septynias anksčiau gyvenusias kartas. Kai kam atrodo, kad lietuviai tokių tradicijų neturi. Mes dažniausiai žinome tik savo senelių ar prosenelių vardus.

1988 m. prasidėjus tautiniam atgimimui, lietuviai pradėjo labai domėtis savo protėviais. Lietuvos Valstybinis istorinis archyvas perkrautas pareiškimais žmonių, ieškančių savo kilmės. Iš dalies todėl ir buvo įsteigtas Genealogijos paieškų centras. Tai nėra pelno siekianti įstaiga. Genealoginio (kilmės) medžio sudarymas kainuoja tik 100-200 litų. Tai tik simbolinis atlyginimas už sunkų darbą. Šį centrą įkūrė istorijos mokslų daktaras, Vilniaus universiteto profeso-

rius Stanislovas Pamerneckis, visuomeninės Istorijos mylėtojų draugijos įkūrėjas Stanislovas Svedaruskas ir buvęs Vilniaus universiteto Istorijos fakulteto studentas Saulius Žylys. Genealoginius tyrimus centrui atlieka Vilniaus universiteto istorijos fakulteto studentai, kuriems, prof. S. Pamerneckio nuomone, "yra gera praktika ir galimybė truputį užsidirbti". Tuo tarpu Lietuvos Valstybiniame istoriniame archyve mokėstis už tą pačią paslaugą yra 1000 litų (\$250).

Prof. S. Pamerneckis paminėjo, jog centras planuoja savo tyrimus išplėsti, pasitelkus Varšuvos, Minsko ir Sankt Peterburgo archyvus. Tai tiesiog būtina. Juk Lietuvos valstybė anksčiau apėmė teritoriją, kurią dabar valdo

Lenkija, Gudija (Baltarusija), Rusija.

Surasti duomenis archyvuose nėra labai lengva. Jei kliento protėviai buvo valstiečiai, tai pirmieji duomenys siekia tik 19-ą amžių. Jei priklauso dvariškių luomui, galima rasti duomenų net iš 14-ojo amžiaus. S. Svedaruskas užtikrina, kad "centras gali padėti įvairių religijų ir etninių grupių žmonėms".

Ateityje centras planuoja ruošti įvairias parodas, leidinius apie genealogiją. Ši įstaiga dar neturi savo patalpų. Tačiau, jei jūs domitės savo protėviais, užklašimus galite siųsti šiuo adresu: The Center of Genealogical Research, Šv. Mykolo 4-1, Vilnius 2001, Lithuania, faksas: (370-2) 615-744.

("Žynys", 1998m., 2 nr.)

KLYVLENDAS-KLAIPĖDA

(Atkelta iš 6 psl.)

Nuotraukose matome, kad susitikote ir su Lietuvos vadovais – Prezidentu bei Seimo pirmininku. Papasakokite apie tai.

Su gerb. prof. Landsbergiu ir jo žmona esame pažįstame jau senokai. Kaip žinoma, jie yra lankęsi ir Klyvlende. Šį kartą kalbėjomės apie verslo ateitį Lietuvoje. Ne paslaptis, kad neretai gana sudėtingi ir prieštaringi įstatymai bei tarnautojų nerangumas apsunkina investavimą.

Man ypač norėjosi iš-

girsti, kokią poziciją šiais klausimais užima naujasis Lietuvos Prezidentas. Iš karto pasakysiu, kad jo požiūris į verslo plėtojimą nuteikia optimistiškai. Prezidentas gerai žino verslininkų problemas ir yra pasirengęs jas spręsti nedelsiant.

Papasakokite apie firmas, kurias atstovaujate, veiklą Lietuvoje.

"Mr. Chicken" turi savo skyrių Vilniuje, puikioje vietoje Gedimino prospekte. Esame sukūrę 20 darbo vietų, naudojame vietines žaliavas.

Iš Amerikos atsivežame tik kai kuriuos prieskonius. Žinoma, naudojame ir tą pačią, kaip Amerikoje, viščiukų paruošimo technologiją. Verslas sekasi gana gerai. Tačiau, kaip jau minėjau, iki šiol sąlygos investavimui ir verslo plėtojimui nebuvo palankios. Dabar padėtis gerėja. Numatome steigti savo firmos skyrius Kaune, Klaipėdoje ir Palangoje. Paklausos tyrimai rodo, kad esame laukiami.

Dėkojame už pokalbį ir linkime Jums sėkmės.

Kalbėjosi J. Jasaitis

IMIGRANTAI IR PABĖGĖLIAI

Raimonda Mikatavage

(Tęsinys. Pradžia – 18 nr.)

Savosios vertės pajautimas yra svarbesnis, nei pažymiai mokykloje. Kartais atvykėlius tai stulbina. Daugelyje kitų tautų vaikams nesuteikiama tokia pasirinkimo laisvė: jie valgo tai, kas paduota, juos "mato, tačiau neįklauso", jų laimėjimai dažniausiai siejami su pasiekimais moksle, sporte ar kūryboje.

Apskritai, dauguma amerikiečių nuoširdžiai tiki, jog Amerika yra geriausia šalis pasaulyje. Jie mano, kad dauguma kitose šalyse gyvenančių žmonių noriai atvyktų gyventi į Ameriką, jeigu tik būtų suteikta tokia galimybė. Kadangi amerikiečiai galvoja, jog Amerika yra geriausia, jų nuomone kitos šalys yra šiek tiek atsilikusios. Ši nuostata perduodama iš kartos į kartą, o gausūs imigrantų srautai ją tik dar labiau sustiprina.

Jūs tikriausiai pastebėsite ir daugiau skirtumų, kurie čia nepaminėti. Jeigu amerikiečių gyvenimo būdas taip smarkiai skiriasi nuo jums įprasto ir jeigu čia yra daugybė žmonių iš jūsų gimtosios šalies, su kuriais galite susidraugauti, kokia prasmė užmegzti santykius su amerikiečiais? Pateikiamas pavyzdys, galbūt, padės atsakyti į šį klausimą. Kurį laiką aš praleidau kitoje šalyje (nenurodysiu, kurioje) ir ten jaučiausi svetima nepažįstamame krašte. Man dažnai teko palaikyti ryšius su tarptautine organizacija. Joje dirbantys amerikiečiai nuolatos šaipydavosi, jog neverta gaišti laiko ir bandyti penktadienį po pietų prisikalbinti vietinius verslininkus, nes būtent tuo metu jie skiria pasimatymus savo draugams. Pasistenčiau geriau pažinti tos šalies gyventojus ir sužinojau, jog toks apibūdinimas negali būti plačiai taikomas.

Jeigu norite suprasti amerikietišką gyvenimo būdą ir iš tiesų pažinti amerikiečius,

stenkitės nesivadovauti klaidingu požiūriu, kurį pastoviai bando pristoti jūsų tautiečiai. Jūs patys sužinosite tiesą ir tada nuspręsite.

Kaip pritapti

Vieni atvykėliai sugeba geriau ir greičiau įsijungti į amerikiečių visuomenę, nei kiti. Kai kurie pritampa kaip profesionalai, tačiau po darbo kankinasi, neturėdami su kuo bendrauti. Daktaras Adolfo Lopez, atvykęs iš Venesuelos jautė, kad savo profesijos dėka automatiškai pritapo prie kitų gydytojų Amerikos ligoninėje. Tačiau kalbos barjeras kur kas labiau kišo koją, kai jis bandė įeiti į pažįstamą, nesusijusį su darbu, ratą. Jeigu norite greičiau ir sėkmingiau pritapti prie amerikiečių visuomenės, privalote išmokti bendrauti angliškai, nusimanyti apie amerikietiškus asmens higienos įpročius bei aprangą ir perimti bent kelis "amerikonizuotos" elgsenos bruožus. To nepavyks padaryti per vieną dieną.

Pirmiausia turite griebtis anglų kalbos. Jeigu aš nuvykčiau į Portugaliją, nemokėdama portugalų kalbos, ar man pavyktų pritapti prie vietinių gyventojų? Vargu. Juo greičiau išmoksime anglų kalbą ir sugebėsime ja perteikti savo mintis bei jausmus, juo sparčiau įsiliesime į visuomenę, susirasime draugų, gausite darbą ir t.t.

Nenoriu teigti, jog negalėsite pilnavertiškai gyventi savo tautinėje bendruomenėje, pirmiausia kalbėdami tik savo gimtąją kalbą. Tačiau, nemokant anglų kalbos, jūsų galimybės Amerikoje bus ribotos. Nesvarbu, kad kalbate su akcentu ar darote klaidų. Svarbu, kad kalbate, skaitote ir rašote angliškai. Pradėsite pritapti, kai žmonės ims jus suprasti ir pajus, kad suprantate juos.

Dauguma amerikiečių yra labai jautrūs bet kokiems kvapams. Šią nuostatą dar labiau įtvirtina auklėjimas, aplinka ir televizijos reklama. Dantis čia valosi bent du kartus per dieną. Plaukai nebūna riebaluoti, nes juos plauna bent kelis kartus per savaitę. Kosmetika ir kvepalai vartojami santūriai.

Amerikiečiai nepaprastai daug svarbos teikia dantis. Jokioje kitoje šalyje taip nevertinami balti, lygūs ir švarūs dantys. Akivaizdu, jog amerikiečiai nevertina aukštinų dantų.

PASIVAİKŠČIOJIMAI PO ŽALIUOSIUS RŪMUS

Orinoko avantiūra

Jonas Dunduras
25

Priešingai, negu kukli Pucallpa ambulatorija, aš už aspirino, ekscedrino ar Maa-lox tabletes būdavau gausiai apdovanojamas, nežiūrint mano atsisakinėjimų ir dramatiško gestikuliacinio, jog to nereikia. Man būdavo bandoma dovanoti įvairiaspalvių prijaikintų papūgų, gražia-spalvių paukštelio pintuose narveliuose. Ne kartą brukte brukto prijaikintą bezdžionėlę. Visa tai laikydavau nuoširdžiu bandymu atsilyginti už jiems duodamus vaistus. Kartą turėjau daug vargo, norėdamas atsisakyti nuo medžiokliniu šautuvu nušauto labai reto juodojo jaguaro kailio, kurį, tiesa, šratai buvo visai sudarę. Niekada sau neleisčiau namo parsigabenti bet kokį, nors ir labai gražų, tropinių miškų gyventoją, paimitą iš jam įprastos aplinkos.

Savo "daktariškoje praktikoje", kolonistams dalindamas tabletes, kartais nejučia pirštais ar delnu paliesdavau negaluojančio kaktą. Sprendžiant iš apsalusios ligonio veido išraiškos, šiam gestui buvo suteikiama ypatinga gydomoji reikšmė. Be to, niekada nesakydavau, jog tabletės, kurias daviau, yra tik aspirinas ar koks nors kitas panašus vaistas. Norėdamas sustiprinti išpūdį ir sustiprinti

pasitikėjimą vaistų galia, tvirtindavau, jog tai yra "famosa medicina internacional". Psichoterapija! Pasakojama, kad net šv. Jonas Bosco, įkūręs saleziečių ordiną, plačiai misionieriaujanti Orinoko upynė, sergantiesiems dalindavo miltų ir cukraus mišinio tabletes, užtikrindamas, jog palidimos atitinkamo skaičiaus poterių, jos tikrai padės. Dar ir dabar apie tų tablečių poveikį pasakojama Torino apylinkėse. Bet man, ne taip, kaip šventajam Bosco, niekada netekdavo susitikti su pagijusiais, o gal dar labiau sunegalavusiais savo "pacientais", nes kitą dieną būdavau jau už poros šimtų kilometrų nuo jų. Tiesa, liepdamas gerti aspiriną, poterių kalbėti nereikalaudavau.

Grįžkime prie tos nuliūdusios moters, kuri kaip jau minėjau ankstesniame savo pasakojime, vos tik mums atplaukus, prašė apžiūrėti sergančią merginą. Atsisakyti, savaime suprantama, buvo neįmanoma, nes tai reikštų beširdiškumą ir pažiūrą, jog man jos artimųjų sveikata visai nerūpi.

Palikęs Coyote tvarkytis mūsų būsimoje nakties pastogėje ir Joaquin, besiruošiantį virti ryžius, kurie su keletu Corned Beef ir persikų skardininių bus mūsų vakarienė, moters nekantriai tempiamas, išėjau pas negaluojančią mergaitę. Beeinant jos paklausiau, kuo tas negalavimas pasireiškia. Moters atsakymas mane sustabdė, bežengiant sekantį žingsnį. Žodžiu ir vaizdingu mostu ji paaiškino, jog mergina jau kelintą dieną kniupsčia gulioje ir kenčia nuo skausmingos voties, kurią ji pavadino "divieso". Votis buvo išaugusi ant tos kūno dalies, kuri daugiausiai

naudojama sėdėjimui, bet kai kada turi ir lemiamą reikšmę grožio konkursuose. Stovėjau ir galvojau, ką daryti. Neturėjau jokio noro apžiūrėti ligonę. Įspūdis anaipol nebūtų toks, kokį sukelia Giorgione "Miegančioji Venera". O kas žino, gal ir klydau...

Moteriai, kuri pasirodė esanti merginos motina, paaiškinau, jog ligonės apžiūrėjimas visai nereikalingas, nes "perfectamente" žinau, kokių priemonių reikia, norint išgydyti jos dukrą. Grįžęs į savo pastogę, į tuščią foto juostos kapsulę išspaudžiau vos ne pusę "Ichthamol 10 % N.P." tūbelės ir pridėjęs keletą didesnių pleistrų, paaiškinau kaip, kur ir ką tuojau pat reikia patepti ir užlipinti. Užtikrinau, jog mergina greitai vėl galės šokti "Guarracha" su visais tam šokiui būdingais spiraliniais pasikraipymais bei pasikratymais...

Pastogėje jau kabojo hamakai, o ryžių puodas kunkuliavo. Pasikvietęs pastogės šeimininką, bandžiau jam atsilyginti už nakvynę buteliu Aguardiente, tabaku, meškerių kabliukais, keliais ilgais nailoninio valo gabalais, mui-lu ir aptirpusio šokolado gabalu jo žmonai, saldinais ir

balionėliais vaikams, sauja aspirino tablečių, jei ateityje kas nors sunegaluotų. Tačiau bene labiausiai vertinama dovana buvo baterijos jų radijo aparateliui – jų ryšiui su pasauliu, esančiu už Orinoko krantų. Tas ryšis leidžia palyginti jų buitį su ta, apie kurią jie girdi iš radijo aparato. Netolimos praeities Venesuelos prezidentas, berods Carlos Andres Perez, yra pasakęs, jog provincijos venesueliečiai nežinojo jog jie yra neturtingi, kol neįsigijo tranzistorinių radijo imtuvų.

Mūsų šeimininkė, pamąčiusi mane geriant dar iš Puerto Ayacucho atsigabentą vandenį, kurio dar turėjau gana daug, su šypsena mane sustabdė, sakydama jog turi geresnio gėrimo. Už poros minučių ji grįžo su stikline tamsaus, kone purpurinės spalvos skysčio. Tai buvo "Chicha de maiz morado" – tamsių kukurūzų gėrimas. Su juo susipažinau dar anksčiau, pietinėje Peru, prie Madre de Dios upės, mažo kaimelio kantinoje, vardu "Califa". Ten užklydęs karštą dieną, paprašiau bonkos Inca Cola – perujietiško gazuoto "birzgalo", kurį vietinė publika labai mėgsta. Baro patarnautoja pasiūlė pabandyti jos gamybos tamsių kukurūzų "čičos". Nešina stikliniu ąsočiu, pilnu skysčio, ji paaiškino, jog tai atvėsintas viręs vanduo, kuriame buvo mirkomos specifinės, purpurinės spalvos kukurūzų grūdai. Nuo jų vanduo įgavo tą keistą spalvą ir skonį. Pripylusi man stiklinę "čičos", jau pasaldintos medumi, į ją išpaudė pusę žaliosios citrinos, bet paprašė dar negerti. Nuėjusi į kantino kiemą, čia pāt nuo cinamono medžio šakos nulupo žievės gabalą, juo išmaišė mano "čičą" ir stiklinėje palikusi tą aromatingą žievę, atidžiai stebėjo mano reakciją. Koks to gėrimo skonis? Nei aprašyti, nei papasakoti, nei apdainuoti neįmanoma. Tokį tu-

ri tik "Chicha de maiz morado"...

Orinoko vandenyje virti ryžiai su argentinietiškos mėsos konservais, "pakelti į aukštesnes gastronomijos laktas" mano atsigabentais pomidorų padažais ir sustiprinta "Tabasco" doze, skirta Coyotei ir Joaquin'ui, sukėlė mūsų šeimininko dėmesį. Tačiau jis domėjosi ne ryžiais, bet mūsų prieskoniais. Pasiūliau jam lėkštę mūsų "ambrozijos". Ir štai matau, kad po pusantro šaukšto jis pradėjo išdarinėti grimasas, tipiškas audringos jūros keleiviams. "Senjore, – šaukštu rodydamas į savo pradėtą lėkštę ir nekeisdamas veido išraiškos, patarė, – "jums bus daug skaniau, jeigu vietoj šios "Salsa de tomates", ryžius užsipilsite su "Catarrá".

Pajutęs mano susidomėjimą, šeimininkas paliko savo lėkštę ant suolo ir parodė ženklą, kad tuoj grįš, dingso savo name.

"Kaubojiškos" nuotaikos.

Autoriaus nuotraukos

Pasiturinčio kolonisto troboje radome ir lentines grindis.

MROWCA REAL ESTATE, INC.

Eastlake – E 357 St.
off Vine St. zoned
limited industrial 80
x 164 ft. lot with 12
sq ft. Bldg. \$94,900

Mentor Convenient
Store – Munson Rd.
High Volume
\$189,000 +
inventory

Eastlake – Lake
Shore Blvd.
Gourmet Restaurant
with Dock space –
High Volume – \$
359,000

Thompson Camp
grounds – 67 acres.
3 lakes 175 sites
with Electric &
water. \$595,000
Mrowca Realty –
ask for Mary -
440 975-8265

TIKĖJIMAS

SUGRIŽK – LAUKSIU...

Vladas Vijeikis

Mano draugas Florijonas nėra biblijos ar tikėjimo tiesų neklystantis žinovas. Aš abejočiau, ar jis dar atsimeina katekizmo pamokymus. Jis net nežino, kiek yra nuodėmių. Tur būt daro visas. O kalbėdamas su Dievu, pasiaiškina nežinojės. Nežino jis, kiek yra dorybių. Bet tai jam nenkenkia. Šiaip gana doras: jei gu karčiama joje jam nuperki gėrimo, jis tuojau pat skuba atsilyginti.

Savo tikėjimą Florijonas išpažįsta keistokai. Jis sako:

– Labai gerbiu tuos, kurie tiki ir jiems pavydžiu. Daug geriau būti tikinčiu, negu netikinčiu. O baisiausias dalykas – būti abejojančiu: tuos pragaro koridoriuje susitiksi. Abejojimas yra sunkiausia žmogaus našta. Pavyzdžiui, paabejok, ar tavo žmona tave myli, ar ne. Ir kankinsies dienomis ir naktimis. O kaip įrodyti? Neįmanoma. Berods, ir sriubą tau patinkamą išverda, ir marškinių sageles įsiuva ir lovą pakloja švorią. Bet ar myli? Kaip sužinoti? Taigi, abejojamai – baisus dalykas.

Sutikau su Florijonu. Aš ir šiandien abejoju, ar Florijonas guldytų savo galvą už mane. Maža abejonė, bet vis tiek abejonė.

Florijonas pripylė man "Haibolą" ir sako:

– Štai pripyliau tau ir gražiai "atmieravau čierkelę" alkoholio. Taip, kaip pridera. Kai tu neini į karčiamą, tokia "čierkelė" kainuoja dolerį ir pusę. Aerodrome kainuoja šešis dolerius. Apie tai nekalbėkime. Man labai gadina nervus. Taigi tarkime, kad "čierkelė" kainuoja pusantro dolerio. O kaip bažnyčioje?

Pastebėjau, kad tikintieji į aukų pintinę, kuri leidžiama per bažnyčią, meta po dolerį. Tai kur tikėjimas? Kur kasdieninė logika, infliacijos niokojama? Toks tikintis ateina į bažnyčią. Sėdi po stogu. Vargonai groja, choras gieda. Jis irgi savo ožio balsu prisideda. Bet geriau tylėtų... Sėdi suole. Girdi jo dvasią keliančius žodžius. Pamoksle pamokinamas, kaip reikia dorai gyventi. Ir už visą tai jis įmeta vieną dolerį! Taigi tik septyniasdešimt procentų "čierkelės" kainos (jau nekalbant apie aerodromą). Ir už tą dolerį dar eina gauti komunią! Nepagalvoja, kad ir tai kainuoja. Šventa dvasia iš dangaus dolerių nemėto. Tiesa, biblijoje rašoma, kad žydams maną davė. Bet tai buvo labai seniai. Ir aš manau, kad tai – tik poezija.

– Aš mažai abejoju tavo galvosena. Bet tu tik žvilgtelėk į televizijos kunigus. Jie – milijonieriai. O kiek sukčių tarp jų? Susitiksime pekloje. O koks biznis? Tu – prezidentas, o Dievas – išdininkas. Banko sąskaita tavo vardu. Puikiausias biznis. Tikintieji patenkinti. Nusiuntee dolerių ir gauni žemės sklypą danguje. Ir nereikia "taksų" mokėti.

– Nurėpliojai į cinizmą. Ar atsimeini mūsų močiucių tikėjimą?

Florijonas surimtėjo, susimąstė.

– Šviesa tiesa. Ar matei kada kaimietį, nešantį bažnytinę vėliavą? Kiek tikėjimo jo akyse. Atrodo, kad jis su ta vėliava žygiuoja tiesiai į dangų. Dar vakar jo rankose plūgas buvo. Sunkiai dirbo. Bet tikėjimas jam davė viltį ir ją stiprino. Pirmadienį jis vėl imsis plūgo ir tvirtai laikys, kaip tą bažnytinę vėliavą procesijoje.

Dar ilgai mudu su Florijonu svarstėme tikybės klausimus. Griebėmės biblijos. Bet pagaliau nutarėme, kad ne mums tie klausimai. Tad perėjome į Lietuvos politiką ir vieningai nutarėme, jog politikieriai neverti nei pasitikėjimo, nei tikėjimo.

(Tęsinys. Pradžia – 19 nr.)

– Agi krutu po biškį kaip senas kelmas, kol kirvarpos nesugrauzė...

– Kirvarpos, sakai? Iš kur jau tos kirvarpos?

– Agi jų buvo visada, o dabar tiek priviso, kad... O tamsta viršininke, iš kur būsi?

– Aš ne viršininkas, – Gediminas suabejoja, ar verta susipažinti. – Aš – žurnalistas, ieškau ko nors iš Šilainių kaimo. Parašyti į laikraščius noriu.

– Aaa... O ką rašysi, kad nieko nebėr. Jaunus iššaudė, bagotus Sibirą išvežė, kiti į miestus išbėgiojo – visų nesugaudysi.

– Ten tarpumiškėje statėsi Budrys. Ar nežinai, kur jis?

– Agi tą su visa šeima Sibirą išvežė. Ir dukterėčia kartu papuolė. Tos gaila – graži, bestija, buvo.

– Kai kas iš tremties grįžo, o jie?

– Nežinosi. Kas grįžo, tas kitur įsitaisė, kad po kreiva akim nesipainiotų.

– Kreiva? Ar jums jų negaila? Ką jie blogo padarė?

– Cha! Mums visiems vietos užteko, bet tokia prakeikta politika, šėtono išmislė...

– Sako, tamsta kumečiu buvęs. Kai bagotus išvežė, daug žemės, daug vietos liko. Ar buvo geras gyvenimas?

– Iš kur apie mane žinai? Jau ta boba išplepėjo... Agi pasakysiu tiesiai: muzikas visada buvo muzikas. Ir prie pono, ir prie šėtono. Šaukėm, balsavom: manėm, kad rojus bus. Suvarė kolchozan, paėmė nagan taip, kad nori kentėk, nori – dvėsk. Iškentėm. Buvo jau geriau, bet va tu kirvarpų priviso... Sugrauš jos ne tik mane seną, bet ir jauną Lietuvą.

– Lietuva atgavo nepriklausomybę, rusai išėjo...

– Rusai išėjo, o kirvarpos paliko. Še tau ir nepriklausomybė!

– Apie nepriklausomybę pakalbėsime kitą kartą, o dabar sakyk, kaip Šilainiuose prie žvyrduobių išliko dvi liepos? Kieno jos?

– Agi Daugėlų. Nebagoti, dori buvo, bet pražuvo. Vienas mokyta brolis Amerikon pabėgo, kitas į mišką su partizanais išėjo, užtat tėvus ir seserį Sibirą išvežė. Sakiau ir sakysiu, kad visi geri buvo, bet jaūnėlis Vytukas man pats brangiausias. Kai man po karo iš dvaro dešimt hektarų paskyrė, seniūnu padarė, šautuvą įbruko, privolių reikalauti išsiuntė, naujokus su sribais gaudyti prisakė. Atėjo naktį partizanai, šautuvą atėmė, o vienas kad suriks:

Kazys Simanonis

"Tu mūsų bunkerį išdavei!" Pakėlė automatą ir būtų sušaudęs, bet... stojo kitas tarp manęs ir automato vamzdžio ir ramiai pasakė: "Tik per mano lavoną. Mes – ne žmogžudžiai, mes – kariai!" Aš Jį, Daugėlų Vytuką, pažinau, mat ateidavo jis į dvarą pavakaroti, pasišokti, o aš gi muzikantas buvau, pagrodavau jiems... Likau aš tąkart gyvas, ir manęs daugiau nelietė. Kaip man jo geru žodžiu neminėti!

– O kas atsitiko Vytukui?

– Nebėr Vytuko. Užklupo juos žiemą bunkeryje, granatomis apšvaigino, kitus ištaškė. Jis liko gyvas, bet etapu jį Sibirą išgrūdo. Tokie nebegrįžo, tokius lagery greit pribaidgavo. Ir tėvai ten mirė, tik sesuo, sako, kažkur mieste gyvena, o gal jau mirė... Nežinosi.

– O kaip liepos išliko, jei visą sodybą sunaikino?

– Agi per mane. Kai sužinojom, kad privažiavo buldozerių, ekskavatorių žvyrduobių kasti, subėgom pasižiūrėti – visgi įdomu: viską verčia, laužo: Žiūriu, kad buldozeris jau ant liepaičių braunas. O tokios jaunos, lieknos... Aš kad šoksiu prieš buldozerį, kad suriksiu: "Tik per mano lavoną! Mes – ne žmogžudžiai!" Supyko meistras, išsiukeikė, bet liepaičių įsakė nebeliesti.

– Geras tu, tėvuk, doras žmogus esi, tad nebesislėpsiu: aš – Gediminas Daugėla.

– Gediminas?! – senis Topylis ilgai žiūrėjo blėstančiomis akimis tiesiai jam į veidą, mirkčiojo, kol nubraukė riedančią ašarą. – Sugrižai? Tu atstatysi Lietuvą? Senovišką Lietuvą... Tu gi labai mokyta...

– Ką aš vienas galiu?

– Agi aš... Agi mes padėsime, tik pasakyk!

– Sudiev, tėvuk! Gal mes dar susitiksime...

– Tu, Gediminai, parašyk! Apie Vytuką parašyk!

– Būtinai parašysiu. Ir apie tave, dėde Topyli, parašysiu!

Į gimnazijos rūmus vienas po kito rinkosi anų audringų metų abiturientai –

klasės draugai jubiliejiniam susitikimui. Retą kurį beatpažinti, retą beprisiminti. Visi baltaplaukiai, šarmoti, raukšlėmis išvagoti. Ir tik prisistačius galėtum sušukti: "Negi čia tu, Aldona!" Kaip mes visi pasenom! Bet nesusuksi, o tyliai priminsi, kad nepamiršai paskutinio valso išleistuvių vakaronėje. Ach tie metai, negailestingi metai!

– Tu, Valentinai? – spaudžia ranką Gediminas aukštaūgiui, jau palinkusiam Girdeiniui. – Jei tavęs nesugniuždė Sibiras, tai ir "pragaro vartai nenugalės"!

– O tu iš kurio pasaulio?

– Išsipasakosim vėliau, o dabar sakyk, kas tas plikas storulis prie lango?

– Nepažinai? Vasilijus Voronka. Buvęs komjaunuoelis, po to rajono partijos sekretorius, dabar bankininkas... Į Seimo narius braunas.

– Kaip jis drįsta pasirodyti mūsų tarpe? Kaip aš jam paduosiu ranką po to, kai jis klasės draugus – tave, Gražiną ir tūkstančius kitų trėmė į Sibirą? Pasirodyti dabar, kai Lietuva atgavo nepriklausomybę?

– Jis ir dabar vaidina "patriotą", "liaudies reikalų gynėją", o trėmimai, girdi, buvo vykdomi okupanto reikalavimu.

– Nusiplauna rankas ir verčia kailį!

– Jų dar daug. Jie vienas kitą dengia ir gina, į aukštus postus kiša. O mūsų mažuma, mes dar nespėjome susigaudyti, susirasti vienas kitą – mes išblaškyti po visus užkampius. Su mumis tik gražiai kalba, "užjaučia", o "užstalo" nesodina.

– Kiek dar mūsų šiekvienas kentėjo Sibire?

– Daug. Tiksliai nežinau, bet apie trečdalį klasės draugų perėjo gulagus. Kiti, kas nespėjo pabėgti, prisitaikė. Kai susirinks visi kviestieji, paprašysim, kad pasipasakotų.

– Vadinasi, visiems, kas dar gyvas, jūs išsiuntinėjote kvietimus?

– Ne visiems. Nežinome, kurie dar gyvi, kur gyvena, todėl parašėme skelbimą į laikraštį. Gal pastebės, atvyks.

SPORTO PRANEŠIMAI

Kviestinės LSK "Žaibo lietuviai" ir kitų baltijiečių lengvosios atletikos rungtynės įvyks birželio 14 d., sekmadienį, Independence High School stadione, Independence, Ohio (pietinis Cleveland, OH priemiestis). Varžybos vyks 1998 USATF Lake Erie rajono pirmenybių rėmuose, atrenkant lietuvius bei kitus baltijiečius.

Norintieji pasiteirauti,

galite kreiptis į Algirdą Bielskų, 3000 Hadden Rd., Euclid, OH 44117-2122. tel. 216-486-0889, faksas: 216-481-6064.

Varžybos vyks vyrų, moterų, vaikų ir paauglių bei senjorų-veteranų klasėse. Kviečiame dalyvauti visus lietuvius ir kitus baltijiečius lengvaatlečius.

LSK "Žaibas"

CENTRAL

Heating and Air Conditioning Company
24 Hr. Service & Installation
\$ 100.00 OFF - NEW FURNACE
\$100.00 OFF - NEW AIR CONDITIONER
10 % OFF - ANY SERVICE CALL
Call now: 1-216-731-9400

Sveikinimas Baltijos tautoms

Mes, Amerikos baltijiečių Klyvlendo (Cleveland, Ohio) komiteto nariai, sveikiname savo tautiečius visose Baltijos valstybėse 80-ųjų nepriklausomybės atkūrimo metinių proga. 1918 metais trys nedidelės, bet išdidžios, laisvę mylinčios tautos paskelbė apie savo nepriklausomų valstybių atkūrimą. Išsivaduoti iš svetimųjų priešpaudos buvo labai nelengva. Sunkioje, bet ryžtingoje kovoje pasiektos pergalės dėka laimėti dvidešimt du nepriklausomo gyvenimo metai. Todėl šiemet viso pasaulio lietuviai, latviai ir estai kartu su jumis, mūsų broliais ir seserimis, mini šią šlovingą sukaktį.

Deja, šiurpūs Antrojo Pasaulinio karo įvykiai neaplenkė Lietuvos, Latvijos ir Estijos. 1940 metais Sovietų imperijos įvykdyta Baltijos valstybių okupacija ir aneksija sąlygojo didžiausią šių tautų tragediją, neišmatuojamas žmonių kančias ir žymios dalies mūsų tėvynainių žūtį. Daugelis iš mūsų atsimeną 1941 metų birželyje ir pokaryje (ypač 1948 m. gegužyje ir 1949 metų kovo mėnesį) įvykdytus masinius baltijiečių trėmimus.

Skaudžios okupacijos metais Amerikos baltijiečiai pastoviai primindavo JAV visuomenei ir valdžiai apie tragišką Baltijos tautų likimą. Ši mūsų veikla prisidėjo prie to, kad Jungtinės Valstijos niekada nepripažino sovietų įvykdytos Baltijos valstybių

aneksijos teisėtumo ir pastoviai apie tai pareiškėdavo pasauliui. Per visą okupacijos laikotarpį jūs nepaliaujamai siekėte laisvės, parodydami nepalaužiamą ryžtą, tautinį susitelkimą bei pasiaukojimą, kuris galų gale sąlygojo sovietinės imperijos subyrėjimą ir padėjo įtvirtinti laisvą tautų apsisprendimą.

Mes su džiaugsmu sutikome Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybių nepriklausomybės atkūrimą ir tarptautinį jos pripažinimą 1990-1991 metais. Kelias į demokratinę, konstitucinį būdą įtvirtintą santvarką ir laisvos rinkos ekonomiką buvo labai nelengvas. Todėl jūsų laimėjimai, pasiekti per šį trumpą, iš esmės tik septynerių metų laikotarpį, pelnė viso pasaulio pripažinimą. Mes tikimės, kad ši pažanga leis jums įsijungti į Europos Sąjungą. Labiausiai mums rūpi Baltijos valstybių saugumas. Todėl sieksime, kad plečiant NATO, jos būtų priimtos į šią sąjungą.

Baltijos tautų istorijoje matome garbingus laisvės ir nepriklausomybės laikotarpius, bet joje taip pat išryškėja ilgos svetimųjų priešpaudos metai. Istorinis Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybių teisėtumas yra nuodugnai išnagrinėtas, o apie tai liudijantys dokumentai saugomi muziejuose ir archyvuose. Tačiau Baltijos tautų drama, trukusi pusę šio šimtmečio, dar nėra visapusiškai išnagrinėta bei įvertinta. To-

dėl mes remiame šiuos tyrimus ir palaikome sumanymą plėsti bei tobulinti nuolatinės parodos, nušviečiančias nuskaltimus, įvykdytus prieš Baltijos tautas. Mes jaučiame savo pareigą prisidėti, kad būtų išsaugotas kankinių bei žuvusiųjų atminimas ir priminta apie šias baisias neteisybes ateities kartoms.

Šiais jubiliejiniais metais Klyvlendo baltijiečių komitetas, minėdamas Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybės atkūrimo sukaktį, skiria savo auką – po 500 dolerių šiems muziejams:

– Lietuvos genocido aukų muziejui Vilniuje;

– Latvijos okupacijos 50-mečio muziejui Rygoje;

– Estijos istorijos muziejui Taline (specialiajam 1940-1991 metų istorijos fondui).

Klyvlendo baltijiečių

komitetas:

pirmininkas K. A. Pautienis

vicepirm. Andreas Traks

vicepirm. Maris Manteneks
Klyvlendas, Ohajo valstija, JAV, 1998 m. gegužės 14 d.

LIŪDNA ŽINIA

Gegužės 18 d. 6 val. ryto pakėliau telefono ragelį ir išgirdau liūdną žinią: brolis Vladas Bacevičius – amžinoje ramybėje... Po dviejų valandų paštininkė atnešė man jo atsiųstą laikraštį "Dirvą". Tai – paskutinį kartą brolio siųsta "Dirva". Pastoviai gaudavau šį laikraštį. Perskaičiusi, perduodavau kitiems.

Su broliu Vladu susirašinėčiau nuo 1989 m. Kai tais metais buvau išrinkta Vyriausios seserijos skautininke, tarp kitų sveikinimų buvo ir brolio Vlado. Ir taip iki šios lemtingos valandos: sveikinimas, laiškėlis, nuotrauka, laikraštis. Brolis Vladas Bacevičius man buvo, kaip tikras brolis ir bičiulis mano dabartinės Vilniaus "Birutės" draugovės skautams.

Jo atminimą pagerbėme draugovėje. Gegužės 25 d. meldėmės Vilniaus Šv. Kazimiero bažnyčioje už jo vėlę. Brolio Vlado atminimą saugosime savo širdyse...

V.s.s. Alina Dvoreckienė

"LIETUVOS AIDAS"

Vilniuje leidžiamas patriotinės minties dienraštis geriausiai informuoja apie Lietuvą. Prenumerata oro paštu metams – \$130, pusė metų – \$70 JAV.

Prenumeratą priima: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514. Tel. (630) 986-1613.

Brangūs klyvlendiečiai,

Skaudi žinia mane pasiekė čia – Lietuvoje. Netekome mūsų visų gero bičiulio ir draugo

A.†A.

VLADO BACEVIČIAUS

Liūdžiu kartu su Jumis.

Ona Mikulskienė

A.†A.

VLADUI BACEVIČIUI

mirus, reiškiau nuoširdžią užuojautą jo sesutei ir giminėms Lietuvoje bei visiems jo artimiesiems, gausiems draugams čia – Amerikoje.

Aš ir mano šeima esame vieni iš tų kuriems a.a. Vladas padėjo atvykti ir įsikurti Amerikoje.

Jonas Garla

A.†A.

**DALIAI KUBERTAVIČIŪTEI
– MAURUKIENEI**

mirus, liūdinčiam vyrui dr. JONUI MAURUKUI, dukterims DAINAI ir AIDAI, sūnui dr. RIMUI bei jų šeimoms, kitiems giminėms Amerikoje ir Lietuvoje reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Ilsėkis ramybėje, brangioji Dalia.

*Lili, Dalia ir Asta Bložės
Gražina Pauliukonienė
ir Jūratė su šeima
Vytautas Ūsas ir Barbara*

A.†A.

DALIAI MAURUKIENEI

mirus, jos vyrui JONUI, dukroms DAINAI IGNATONIENEI, AIDAI GERBEC ir sūnui RIMUI su šeimomis reiškiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

*Ramunė ir Gintautas Vitkai
Laima ir Algis Jurkūnai
Vincentina ir Jonas Jurkūnai*

A.†A.

DALIAI MAURUKIENEI

Amžinybei iškeliavus, jos vyrą dr. JONĄ, dukteris – DAINĄ ir AIDĄ, sūnų dr. RIMĄ su šeimomis bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

*Irena ir Eugenijus Slavinskai
Leokadija Kašubienė
Bronė Miklienė*

Florida

TRISDEŠIMT ŠEŠTASIS

"Dirvos" novelės konkursas

Skiriamos DVI PREMIJOS:

pirmoji – 500 dolerių,

antroji – 300 dolerių,

iš A.†A. SIMO KAŠELIONIO

**palikimo, kurį tvarko Korp! Neo-Lithuania
vyr. valdyba**

Tema: Autoriams suteikiama neribota teisė patiems pasirinkti novelės temą, turinį ir pobūdį.

Laikas: Paskutinė rankraščių įteikimo data 1998 metų rugsėjo 15 d. (pašto antspaudas).

Rankraščius siųsti šiuo adresu:

**Dirva, Novelės konkursas,
P.O. Box 19191
Cleveland, Ohio 44119-0191**

Konkurse kviečiame dalyvauti visus lietuvių rašytojus, gyvenančius Lietuvoje, JAV ar bet kurioje kitoje valstybėje.

Paruošimas: Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti perrašyti rašomąja mašinėle arba kompiuteriu ir pasirašyti slapyvardžiu. Tą patį slapyvardį užrašykite ant pridėdama užklijuoto vokelio, kuriame įdėta autoriaus tikroji pavardė, adresas ir telefono numeris. Tik laimėjusių vokeliai bus atidaryti. Nepremijuoti rankraščiai grąžinami tik autoriams prašant, jų nurodytu adresu.

Vertinimo komisija paprasta balsų dauguma sprendžia, ką premijuoti.

MŪSŲ MIESTE IR JO APYLINKĖSE

RENGINIŲ KALENDORIUS

• BIRŽELIO 12 d. 7:30 val. vakaro – Kino filmas "Skrydis per Atlantą" ir susitikimas su pagrindinio vaidmens atlikėju, aktoriumi Remigiju Sabuliu. Vakarą skirtas Dariaus ir Girėno skrydžio 65-mečiui paminėti. Rengia "Gija". Kreiptis tel. 481-0011.

• BIRŽELIO 14 d. 2:00 val. p.p. – Baltijiečių tragiškojo birželio minėjimas – šv. Jurgio parapijoje.

• LIEPOS 19 d. 11:30 ryto – šv. Jurgio parapijos gegužinė šios parapijos sodyboje.

• RUGPJŪČIO 9 d., sekmadienį – "Dirvos" savaitraščio ir "Vilties" draugijos gegužinė.

• SPALIO 8-11 d. d. – JAV LB Tarybos sesija.

• SPALIO 10 d. – Baltijiečių draugystės vakaras. Rengia Klyvlendo (Cleveland, OH) baltijiečių komitetas.

• SPALIO 17 d., šeštadienį, Dievo Motinos parapijos didžiojoje salėje koncertuos

Lietuvos partizanų ansamblis "Girios aidai".

• SPALIO 24 d. 7 v. v. – "Exultate" choro rudens pokylis – Dievo Motinos parapijos Didžiojoje salėje.

• LAPKRIČIO 7 d. – LB Klyvlendo (Cleveland, OH) apylinkė rengia "Lietuvių dienas".

• LAPKRIČIO 15 d. – nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. – šv. Jurgio parapijos rudens festivalis.

• LAPKRIČIO 21 d. – Lietuvių namuose Klyvlendo ramovėnai rengia Lietuvos kariuomenės atkūrimo 80-mečio minėjimą.

• GRUODŽIO 19-20 d. – šv. Jurgio parapijos kalėdinių kepinų pardavimas.

• GRUODŽIO 24 d. 9:30 – Bendros Kūčios šv. Jurgio parapijos salėje.

• GRUODŽIO 31 d. – Naujųjų Metų sutikimas Lietuvių namuose.

Primename ir kviečiame dalyvauti

TRAGIŠKOJO BIRŽELIO MINĖJIMAS

1941 metų tragiškojo birželio – pirmųjų trėmimų minėjimas įvyks sekmadienį, birželio 14 d., 2:00 val. po pietų šv. Jurgio lietuvių parapijos bažnyčioje. Vyks eku-
meninės pamaldos už sovietų režimo nužudytus bei kitus nuo jo nukentėjusius Baltijos kraštų žmones. Pamaldas praves lietuvių, latvių ir estų kunigai. Jų metu giedos latvių solistas dr. Valdis Usis. Jam akomponuos Liga Zemėsaraj.

Minėjimą rengia ir visus gausiai dalyvauti kviečia Klyvlendo (Cleveland, OH) baltijiečių komitetas.

Algis Pautienis

PAŽAISLIO muzikos festivalio

vaizdajuostė bus rodoma birželio 15 d.

7:30 val. vakaro

Dievo Motinos parapijos Konferencijų kambaryje.

Kviečiame visus pasigėrėti Kauno vaizdais, pasiklausyti muzikos.

"Ateities" klubas

FOR SALE

Well kept 2 bedroom bungalow, water free basement. Neatly landscaped yard, 2.5 car garage, aluminum siding. Convenient location. Drapes, appliances included. Great as a starter home or retirement home. Call Mary: 486-7886.

Lino Johansono fotopasakojimas apie Vytauto Kernagio viešnagę Klyvlende

Vytautas Kernagis koncertuoja Klyvlendo Lietuvių namuose.

Dainininkas Vytautas Kernagis pasakoja apie savo naujausią kompaktinį diską "Baltas paukštis".

Po koncerto. Iš kairės: Dainius Zalensas, dainininkas V. Kernagis ir Lietuvių namų pirmininkas Algis Penkauskas

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available worldwide

EXPERTS ON TRAVEL TO EAST EUROPE

passports * visas * prepaid tickets

SERVING OUR COMMUNITY
FOR OVER 35 YEARS

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

Rita Staškutė-Žvirblienė

Born To Travel

26949 Chagrin Blvd. #103 (Ohio Savings Building)

CLEVELAND, OH 44122

Tel: (216) 831-5530 & (800) 366-9980

Fax: (216) 831-5028

LIETUVA – 1998

Skrydžiai į Vilnių – geriausiomis kainomis

Atstovaujame FINNAIR, SAS ir kitas oro linijas.

Bendradarbiaujame su Lietuvos Avialinijomis.

MATAS & ASSOCIATES

RITA MATAS • Broker • G.R.I. • Licensed Real Estate Appraiser

17938 Neff Road
Cleveland, OH. 44119
(216) 486-2530

2412 Cedarwood Road
Pepper Pike, Oh. 44124
(216) 473-2530

ADV. VYTAS MATAS teisinis patarėjas

DIRVA

JUOKO STRĖLĖS

K. Balauginas

Paskaitoje

– Šitas ponas yra tikras auksaburnis, – sako vienas klausytojas kitam.

– Tau patinka, kad jis moka gražiai kalbėti?

– Ne, bet jo burna pilna auksinių dantų! – atšauna draugas.

Pas psichiatrą

Pacientas skundžiasi psichiatrui savo atmintimi, nes visada užmirštą svarbius reikalus.

– Ką man daryti daktare? – nusiminęs klausia.

– Sumokėk man iš anksto, – pataria psichiatras.

Dėl visa ko...

– Kas yra atsargumas? – klausia profesorius studento. Studentas giliai atsidūsta, su-
raukia kaktą ir galvoja.

– Argi tamsta nežinai tokio paprasto dalyko? – stebisi profesorius. – Juk kasdien su tuo susitinki!

Pagaliau studentas sako: – Atsargumas... atsargumas, ... tai toks dalykas, kai žinai, kad neklysti!

– Visai teisingai, kad žinai, jog neklysti. O aš dar dėl visa ko paklausiu žmonos, pasitikrindamas, ar aš tikrai atsargus.

– Bet, pone profesoriau, ar jūs buvote atsargus, kai neturėjote žmonos? – susidomėjo studentas.

"DIRVA" NAUJIEMS SKAITYTOJAMS – UŽ \$15.00!

"Vilties" draugijos valdyba, norėdama išplėsti skaitytojų ratą ir supažindinti su "Dirva" tuos, kurie jos dar neskaito, nutarė naujiems skaitytojams iki metų pabaigos (nuo š.m. liepos 1 d. iki 1999 m. sausio 1 d. siųsti savaitraštį tik už 15 dolerių.

Be abejo, jūs turite pažįstamų, kurie "Dirvos" dar neskaito. Užsakykite jiems šį savaitraštį susipažinimui – už mažiausią kainą. Gal būt "Dirva" jiems patiks ir kitais metais jie patys ją užsisakys. Jei kiekvienas iš Jūsų suras tik po vieną naują prenumeratorių, "Dirvos" skaitytojų skaičius padvigubės. Tai leis šį savaitraštį patobulinti ir dar geriau patenkinti skaitytojų pageidavimus.

Užsakydami "Dirvą", užpildykite šią atkarpą, iškirpkite ją ir atsiųskite kartu su čekiu.

ATKIRPTI

DIRVA
P.O.BOX 19191
CLEVELAND, OH 44119-0191

Siunčiu \$_____ ir prašau siųsti "Dirvą" šiems asmenims:

1. Pavardė ir vardas

Adresas:

2. Pavardė ir vardas

Adresas:

UŽSAKYTOJAS:

Adresas:

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service
481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts,
Mufflers, lube oil and Filter

• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm 866 E. 200 th St.
Sat.: 8 am to 4 pm Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

KLYVLENDO LIETUVIŲ AUKOS LIETUVAI IR IŠEIVIJOS REIKALAMS

1998 m. VASARIO 16-osios
proga aukojo:

\$200. Č.I. Šatkai
\$100. J.R. Ardžiai
A.Balaišienė
Dr. V.A. Mauručiai
J.M. Mikonai
G. Natkevičienė
A.B. Pautieniai
V.R. Vilkutaičiai
\$75. Drs. D.R. Degėšiai
\$70. Dr. J.I. Stankaičiai
\$60. F.J. Klimaičiai
K.D. Paškonai
V.T. Urbaičiai
\$50. V.L. Apaniai
F.A. Baldauskas
M.L. Baliai
O. Banionienė
V.B. Čyvai
Dr. V.V. Gruzdžiai
J. Gudėnas
J.F. Jasinevičiai
B.A. Karkliai
J.B. Kasperavičiai
P.J. Klitoriai
H.M. Macijauskai
R.R. Minkūnai
V.A. Miškiniai
O. Naumanienė
Z.S. Obeleniai
S. Radzevičiūtė
P.A. Razgaičiai
V.O. Rociūnai
I. Sušinskienė
Dr.E.R. Šilgaliai
Dr. J.A. Šontai
J.M. Švarcai
\$40. A. Balašaitienė
A. Giedraitienė
Dr. R.D. Liaubai
A. Petrauskis
\$35. V.O. Šilėnai
\$30. V.N. Andrušaičiai
M.G. Aukštuoliai
G.V. Bučmiai
S.J. Butrimai
J.S. Kazlauskai
R. Laniauskas
A. Mackuvienė
B.O. Maželiai

D.R. Nasvyčiai
S. Pabrinkis
M.A. Palaima
H.S. Stasai
B.E. Steponiai
J.R. Strayer
A. Styra
O. Žygienė
\$25. A. Ambrazienė
R.D. Apanavičiai
P.N. Bieliniai
E. Čigienė
A.M. Dumčiai
S.J. Ignatavičiai
I. Janavičius
I. Jonaitienė
G. Karsokienė
A. Kavaliūnas
S. Laniauskienė
A.E. Lūžos
V.Z. Pliodžinskai
V.E. Račkauskai
O. Ralienė
O. Skardienė
I. Stankus
K.S. Šukiai
E.G. Varneliai
J.B. Vasariai
\$24. K.M. Marcinkevičiai
\$20. S.E. Alšėnai
V.E. Balandos
J. Balas
H.I. Belzinskai
J.J. Biliūnai
E.A. Blumentaliai
J. Budrienė
Z. Dučmanas
P.B. Ežerskiai
T. Gaškienė
A.I. Gedriai
K. Gobienė
S. Idzelienė
J.O. Jankai
E. Janulienė
I. Juodišienė
S. Juodvalkis
A. Juozaitis
V.L. Kaunai
Dr. A.S. Kisieliai
S. Knistautienė
S.K. Lazdiniai
P.V. Maciulevičiai

V.P. Matulioniai
G.K. Mekešai
E. Nainienė
V.N. Palubinskai
V.A. Petukauskai
V.G. Plečkaitiai
V.D. Ramoniai
J. Rastenis
J.E. Saikai
J.G. Shukys
D.D. Staniškiai
H.R. Tatarūnai
\$16. V.J. Balai
G. dr.N. Juškėnai
\$15. D. Armonienė
V.A. Bakūnai
M. Dulebienė
J. Steponavičienė
\$10. R.Brazaitienė
J. Citulis
V.S. Gedgaudai
J. Kaunas
S. Keženienė
I. Laurinaitienė
A.M. Liutkai
S. Mačienė
B. Mainelienė
R.J. Marks
K. Narbutaitis
K.O. Palubinskai
M. Puškorienė
A. Raulinaitienė
A. Rukšėnas
A. Smelstoriene
E. Steponavičienė
V.B. Taraškai
T. Vedegienė
J. Wendt
\$5. S. Sankalaitė
\$8.00 gauti be pavardžių.
Paaukota suma paskirstyta:
JAV LIETUVIŲ
BENDRUOMENEI.....
..... \$ 2,796.50
AMERIKOS LIETUVIŲ
TARYBAI..... \$ 1,782.50
Viso aukų gauta \$ 4,579.00
Dėkojame aukotojams.
ALT skyriaus ir JAV LB
apylinkės valdybos

TAUPA Lithuanian Credit Union Lietuvių Kredito Kooperatyvas

767 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119 481-6677

Paskolos namų remontui nuo 7%

Del smulkesnės informacijos skambinkit TAUPAI

Prieš perkant naują mašiną – pasiteiraukite TAUPOJE

Naujom mašinom – nuo 7.0% Naudotom mašinom – nuo 8.5%

DARBO VALANDOS: antradienį, trečiadienį

ir ketvirtadienį ----- 9:00v.r. – 4:00p.p.

penktadienį ----- 9:00v.r. – 6:00p.p.

šeštadienį ----- 9:00v.r. – 12:00p.p.

sekmadienį parapijoje ----- 11:00v.r. – 12:00p.p.

Kiekvieną taupomojį sąskaita federalinės valdžios (NCUA) apdrausta iki \$100,000